Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің әскери киім нысаны және айырым белгілері туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 8 шілдедегі N 146 Жарлығы. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 25 тамыздағы № 144 Жарлығымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Президентінің 2011.08.25 № 144 Жарлығымен.

"Қазақстан Республикасының қорғанысы және Қарулы Күштері туралы" 2005 жылғы 7 қаңтардағы және "Әскери міндеттілік және әскери қызмет туралы" 2005 жылғы 8 шілдедегі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес **ҚАУЛЫ ЕТЕМІН** :

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің әскери киім нысаны мен айырым белгілері үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасының Үкіметі осы Жарлықты іске асыру жөнінде шаралар қабылдасын.

3. "Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің әскери киім нысаны мен айырым белгілері туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 22 қыркүйектегі N 215 Жарлығының күші жойылды деп танылсын.

4. Осы Жарлық қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының Президенті

Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 8 шілдедегі N 146 Жарлығымен БЕКІТІЛГЕН

Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің әскери киім нысаны және айырым белгілері үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері Әскери киім

нысаны және айырым белгілерін сипаттаған кезде пайдаланылатын ұғымдар

Осы қосымшада мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

амуниция - каруларды, оқ-дәрілер мен басқа да әскери жабдықтарды алып жүруді жеңілдететін әскери киім нысанының заттары (белбеулер, шағын сөмкелер, жақпарлы кеудешелер);

әскери киім нысаны - Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген погондары бар нысанды киім (киім-кешек) және әскери қызметшілердің Қарулы Күштерге, басқа да әскерлер мен әскери құралымдарға тиістілігін айқындайтын жабдық;

ерекшелік белгілері - әскери қызметші наградталатын мемлекеттік және ведомстволық наградалар, кеуде белгілері;

айырым белгілері - әскери қызметшілердің дербес әскери атақтарын, Қарулы Күштер түрлеріне, әскер тектеріне, басқа да әскерлер мен әскери құралымдарға тиістілігін көрсететін әскери киім нысаны жабдықтарының элементтері.

Айырым белгілеріне иықтағы белгілер (пагондар, шағын погондар), жеңдегі белгілер (жапсырмалар, шеврондар, тігістер), бас киімдердегі (кокардалар, тігістер), погондардағы белгілер (эмблемалар, жұлдыздар, жапсырмалар), жағалардағы эмблемалар мен тігістер, жиектер, лампастар, сондай-ақ дербестендірілген белгілер, кеуде белгілер мен өзге де әскери-геральдикалық белгілер жатады.

Әскери киім нысанына Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген ерекшелік белгілері мен айырым белгілері тағылады.

Әскери киім нысанының түрлері: салтанатты, күнделікті, далалық жұмыс.

Әскери киім нысанының түрлері жазғы, қысқы, сондай-ақ саптағы және саптан тыс болып бөлінеді және олардың нөмірлері болуы мүмкін. Одан басқа Әскери-теңіз күштеріндегі, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдеріндегі әскери қызметшілерде жазғы жеңіл киім нысаны болады.

Қарулы Күштерде, басқа да әскерлер мен әскери құрылымдарда (соның ішінде Әскери-теңіз күштерінде, жағалық қорғаныс бөлімдерінде, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінде) жекелеген міндеттерді орындауға, техникаға, қару-жараққа қызмет көрсетуге жататын арнайы іс-шараларды және т.б. орындаған кезде Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының бірінші басшылары айқындайтын және белгілейтін арнайы киім киіледі.

Қазақстан Республикасының Республикалық ұланында салтанатты рәсімдерді орындау кезінде ерекше салтанатты киім нысаны киіледі.

1. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының әскери қызметшілері
әскери киім нысаны үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері* 1-тарау. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Жоғарғы Бас қолбасшысы әскери киім нысаны үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері

1. Салтанатты киім нысаны:
1) жазғы (1-сурет):
белгіленген түсті фуражка;
белгіленген түсті мундир мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
белгіленген түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті былғары қолғап;
2) қысқы (2-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар белгіленген түсті астары жылы пальто;
белгіленген түсті мундир мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті іші жылы былғары қолғап;
ақ түсті кашне.

2. Күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (3-сурет):
қара қоңыр қорғаныш түсті фуражка;
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
2) қысқы (4-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар қара қоңыр қорғаныш түсті

маусымдық күртеше;
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы былғары қолғап;
қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.
Күнделікті киім нысаны кезінде фуражка орнына - берет, китель орнына - қара қоңыр қорғаныш түсті свитер киіп жүруге рұқсат етіледі (5, 6-суреттер).

3. Далалық киім нысаны:
1) жазғы (7-сурет):
бүркеніш түсті далалық фуражка;
бүркеніш түсті футболка;
бүркеніш түсті сыдырмалы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті биік қонышты бәтеңке немесе қысқа қонышты құрым бәтеңке;
2) қысқы (8-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
бүркеніш түсті футболка;
бүркеніш түсті сыдырмалы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар бүркеніш түсті сыдырмалы далалық астары жылы күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті іші жылы биік қонышты бәтеңке немесе іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы былғары қолғап;
қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.

4. Салтанатты киім нысаны кезінде мундирге ерекшелік белгілері, күнделікті киім нысаны кезінде кительге - планкалардағы орден ленталары мен медаль ленталары, кеуде белгілері тағылады.

5. Мынадай:
салтанатты киім нысаны кезінде мундирлерге және астары жылы пальтоға - алтын түстес;
маусымдық күртешеге, кительге, свитерге, сарғыш түсті жейдеге - қара қоңыр қорғаныш түсті;
ақ түсті жейдеге - ақ түсті;
далалық күртешеге - бүркеніш түсті погондар тағылады.

____

* Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің фуражкаларындағы айнала жиектер мен жиектер, пилоткаларындағы жиектер, тельняшкаларындағы жолақтар, шалбарларындағы жиектер мен лампастар, мундирлері мен кительдеріндегі жиектер түсі, береттер түсі 1-қосымшада көрсетілген.

2-тарау. Жоғары офицерлер құрамы әскери киім нысаны үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері Параграф 1. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары(Әскери-теңіз күштерінен, жағалық қорғаныс бөлімдерінен, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінен басқа)

6. Ерекше салтанатты киім нысаны:

1) N 1 нысан - жазғы (9-сурет):

жиек салынған және ашық көгілдір түсті айнала жиекті ақ түсті фуражка;

ақ түсті мундир мен жиектер салынған және лампастары бар қара түсті балағы етікке салынатын шалбар;

ақ түсті жейде;

қара түсті галстук;

қара түсті құрым етік;

алтын түстес салтанатты белдік;

алтын түстес аксельбант;

ақ түсті қолғап;

2) N 2 нысан - жазғы (10-сурет):

жиек салынған және ашық көгілдір түсті айнала жиекті ақ түсті фуражка;

ақ түсті мундир мен жиектер салынған және лампастары бар қара түсті балағы түсіңкі шалбар;

ақ түсті жейде;

қара түсті галстук;

қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;

алтын түстес салтанатты белдік;

алтын түстес аксельбант;

ақ түсті қолғап;

3) N 3 нысан - жазғы (11-сурет):

жиек салынған және ашық көгілдір түсті айнала жиекті қара түсті фуражка;

қара түсті мундир мен жиектер салынған және лампастары бар балағы етікке салынатын шалбар;

ақ түсті жейде;

қара түсті галстук;
қара түсті құрым етік;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті қолғап;
4) N 4 нысан - жазғы (12-сурет):
жиек салынған және ашық көгілдір түсті айнала жиекті қара түсті фуражка;
қара түсті мундир мен жиектер салынған және лампастары бар балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті қолғап;
5) N 1 нысан - қысқы (13-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар сұрғылт түсті шинель;
қара түсті мундир мен жиектер салынған және лампастары бар балағы етікке салынатын шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы құрым етік;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.
6) N 2 нысан - қысқы (14-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар сұрғылт түсті шинель;
қара түсті мундир мен жиектер салынған және лампастары бар балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті іші жылы қолғап;

ақ түсті кашне.

7. Саптағы салтанатты киім нысаны:

1) жазғы (15-сурет):

жиек салынған көк барқын түсті фуражка;

көк барқын түсті мундир мен жиектер салынған және лампастары бар қара түсті балағы түсіңкі шалбар;

ақ түсті жейде;

қара түсті галстук;

қара түсті қысқа қонышты құрым етік;

алтын түстес салтанатты белдік;

алтын түстес аксельбант;

ақ түсті қолғап.

Әуе қорғанысы күштерінде және Аэроұтқыр әскерлерінде фуражка, мундир мен шалбар - көк түсті (16-сурет);

2) қысқы (17-сурет):

сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;

сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар астары жылы сұрғылт түсті пальто;

көк барқын түсті мундир мен жиектер салынған және лампастары бар балағы түсіңкі шалбар;

ақ түсті жейде;

қара түсті галстук;

қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;

алтын түстес салтанатты белдік;

алтын түстес аксельбант;

ақ түсті іші жылы қолғап;

ақ түсті кашне.

Әуе қорғанысы күштерінде және Аэроұтқыр әскерлерінде мундир мен шалбар - көк түсті (18-сурет).

8. Саптан тыс салтанатты киім нысаны:

1) жазғы (19-сурет):

жиек салынған көк барқын түсті фуражка;

ашық сұр түсті мундир мен көк барқын түсті жиектер салынған және лампастары бар балағы түсіңкі шалбар;

ақ түсті жейде;

қара түсті галстук;

қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке.

Әуе қорғанысы күштерінде және Аэроұтқыр әскерлерінде фуражка және

шалбар - көк түсті (20-сурет);
2) қысқы (21-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар астары жылы сұрғылт түсті пальто;
ашық сұр түсті мундир мен көк барқын түсті жиектер салынған және лампастары бар балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
сұрғылт түсті кашне.
Әуе қорғанысы күштерінде және Аэроұтқыр әскерлерінде шалбар - көк түсті (22-сурет).

9. Саптағы күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (23-сурет):
жиек салынған қара қоңыр қорғаныш түсті фуражка;
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен жиектер салынған және лампастары бар балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
2) қысқы (24-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар астары жылы қара қоңыр қорғаныш түсті пальто;
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен жиектер салынған және лампастары бар балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.
Саптағы күнделікті киім нысаны кезінде фуражка орнына пилотка немесе берет киіп жүруге рұқсат етіледі.

10. Саптан тыс күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (25-сурет):
белгіленген түсті пилотка;

қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен жиектер салынған және лампастары бар балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
2) қысқы (26-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар қара қоңыр қорғаныш түсті маусымдық күртеше;
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен жиектер салынған және лампастары бар балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.
Саптан тыс күнделікті киім нысаны кезінде китель орнына қара қоңыр қорғаныш түсті күртеше немесе свитер, ал берет орнына - пилотка киіп жүруге рұқсат етіледі (27, 28-суреттер).

11. Далалық киім нысаны:
1) жазғы (29-сурет):
бүркеніш түсті далалық фуражка;
бүркеніш түсті футболка;
бүркеніш түсті сыдырмалы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті биік қонышты бәтеңке;
2) қысқы (30-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
бүркеніш түсті футболка;
бүркеніш түсті сыдырмалы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар бүркеніш түсті сыдырмалы далалық астары жылы күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті іші жылы биік қонышты бәтеңке;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.
Жазғы далалық киім нысаны кезінде және жылы ауа райында қысқы далалық киім нысаны кезінде далалық фуражка және құлақшын орнына белгіленген түсті берет киіп жүруге рұқсат етіледі.
Аэроұтқыр әскерлерінде бүркеніш түсті далалық жазғы және далалық астары

жылы күртеше мен шалбар орнына - бүркеніш түсті десанттық жазғы және десанттық астары жылы күртеше мен шалбар, далалық фуражка орнына - белгіленген түсті берет, ал футболка орнына - белгіленген түсті ұзын жеңді және қысқа жеңді тельняшка (31, 32-суреттер).

12. Ерекше салтанатты және саптағы салтанатты киім нысаны кезінде мундирге ерекшелік белгілері және ведомстволық кеуде айырым белгілері; саптан тыс салтанатты киім нысаны кезінде мундирге және күнделікті киім нысаны кезінде кительге - планкалардағы орден ленталары мен медаль ленталары, ведомстволық кеуде айырым белгілері тағылады.

13. Мынадай:
1) ерекше салтанатты киім нысанына:
сұрғылт түсті шинельге - сұрғылт түсті;
ақ түсті мундирге және жейдеге - ақ түсті;
қара түсті мундирге - қара түсті;
2) киім нысанының басқа да түрлеріне:
салтанатты киім нысаны кезінде мундирге - алтын түстес;
ашық сұр түсті мундирге және астары жылы сұрғылт түсті пальтоға - сұрғылт түсті;
қара қоңыр қорғаныш түсті астары жылы пальтоға, маусымдық күртешеге, кительге, күртешеге, свитерге, сарғыш түсті жейдеге - қара қоңыр қорғаныш түсті;
ақ түсті жейдеге - ақ түсті;
далалық (десанттық) күртешелерге - бүркеніш түсті погондар тағылады.

Параграф 2. Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері

14. Салтанатты киім нысаны:
1) N 1 нысан - жазғы (33-сурет):
ақ түсті жазғы фуражка;
ақ түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
ақ түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;

ақ түсті қолғап;
кездік;
2) N 2 нысан - жазғы (34-сурет):
ақ түсті жазғы фуражка;
ақ түсті тужурка мен қара түсті балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке (бәтеңке);
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті қолғап;
кездік;
3) қысқы (35-сурет):
күнқағары бар қара түсті қаракөлден тігілген малақай;
қара түсті қаракөлден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто;
ақ түсті тужурка мен қара түсті балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті іші жылы қолғап
ақ түсті кашне;
кездік.

N 1 және 2 салтанатты киім нысанын күнделікті киім нысаны кезінде киіп жүруге рұқсат етіледі, бұл ретте тужуркадағы погондар - ақ түсті.

15. Саптағы күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (36-сурет):
қара түсті фуражка;
қара түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ сары түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке (бәтеңке);
2) қысқы (37-сурет):
күнқағары бар қара түсті қаракөлден тігілген малақай;
қара түсті қаракөлден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто;
қара түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ сары түсті жейде;

қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.

16. Саптан тыс күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (38-сурет):
қара түсті пилотка;
қара түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ сары түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке (бәтеңке);
2) қысқы (39-сурет):
күнқағары бар қара түсті қаракөлден тігілген малақай;
қара түсті қаракөлден тігілген жағасы бар қара түсті маусымдық күртеше;
қара түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ сары түсті жейде;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап
қара түсті кашне.

Саптан тыс күнделікті киім нысаны кезінде тужурка орнына қара түсті күртеше немесе свитер киіп жүруге рұқсат етіледі (40, 41-суреттер).

17. Далалық киім нысаны (тек жағалық қорғаныс бөлімдерінің жоғары офицерлер құрамы үшін):
1) жазғы (31-сурет):
қара түсті берет;
белгіленген түсті тельняшка;
қара түсті сыдырмалы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті биік қонышты бәтеңке;
2) қысқы (32-сурет):
қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
белгіленген түсті жылы тельняшка;
қара түсті сыдырмалы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті қаракөлден тігілген жағасы бар қара түсті сыдырмалы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті іші жылы биік қонышты бәтеңке;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.

18. Салтанатты киім нысаны кезінде тужуркаға ерекшелік белгілері және ведомстволық кеуде айырым белгілері; күнделікті киім нысаны кезінде тужуркаға - планкалардағы орден ленталары мен медаль ленталары, ведомстволық кеуде айырым белгілері тағылады.

19. Мынадай:

салтанатты киім нысаны кезінде тужуркаларға және астары жылы пальтоға - алтын түстес;

күнделікті киім нысаны кезінде қара түсті тужуркаға, астары жылы пальтоға, маусымдық күртешеге, күртешеге, свитерге - қара түсті;

күнделікті киім нысаны кезінде ақ түсті тужуркаға - ақ түсті;

ақ түсті жейдеге - ақ түсті;

ақ сары түсті жейдеге - ақ сары түсті;

далалық күртешеге - бүркеніш түсті погондар тағылады.

3-тарау. Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің аға және кіші офицерлер құрамы, келісімшарт бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттары (старшиналары) мен сарбаздары (матростары), орта және жоғары әскери оқу орындарының 4-6-курс курсанттары әскери киім нысаны үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері (әскери қызметші әйелдерден басқа)

Параграф 1. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары (Әскери-теңіз күштерінен, жағалық қорғаныс бөлімдерінен, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінен, әскери полициядан басқа)

20. Ерекше салтанатты киім нысаны:

1) жазғы (42-сурет):

ашық көгілдір түсті айнала жиекті көк барқын түсті фуражка;

ақ түсті мундир (жағасы - тік);

жиектер салынған көк барқын түсті балағы етікке салынатын шалбар;

қара түсті құрым етік;

алтын түстес салтанатты белдік;

алтын түстес аксельбант;

ақ түсті қолғап;

2) қысқы (43-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар сұрғылт түсті шинель;
сұрғылт түсті жүн свитер;
жиектер салынған көк барқын түсті балағы етікке салынатын шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы құрым етік;
алтын түстес аксельбант;
алтын түстес салтанатты белдік;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.

21. Саптағы салтанатты киім нысаны:
1) жазғы (44-сурет):
жиек салынған қара қоңыр қорғаныш түсті фуражка;
қара қоңыр қорғаныш түсті мундир мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
ақ түсті қолғап.
Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметінде ашық жасыл түсті фуражка, айнала жиегінің түсі 1-қосымшаға сәйкес.
Республикалық ұланда қара қоңыр қорғаныш түсті фуражка, айнала жиегінің түсі 1-қосымшаға сәйкес;
2) қысқы (45-сурет):
қара көк түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерде - сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын);
қара көк түсті теріден тігілген жағасы бар қара қоңыр қорғаныш түсті астары жылы пальто (полковниктерде - сұр түсті қаракөлден тігілген жаға)
қара қоңыр қорғаныш түсті мундир мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;

қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.

22. Саптан тыс салтанатты киім нысаны саптағы салтанатты сияқты, бірақ аксельбантсыз, салтанатты белдіксіз, ақ түсті қолғапсыз (жылы) және кашнесіз. Ақ түсті жылы қолғап және кашне орнына тиісінше қара түсті жылы қолғап және қара қоңыр қорғаныш түсті кашне (46, 47-суреттер).

23. Саптағы күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (48-сурет):
жиек салынған қара қоңыр қорғаныш түсті пилотка;
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
2) қысқы (49-сурет):
қара көк түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерде - сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын);
қара көк түсті теріден тігілген жағасы бар қара қоңыр қорғаныш түсті астары жылы пальто (полковниктерде - сұр түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.
Саптағы күнделікті киім нысаны кезінде пилотка орнына жиек салынған қара қоңыр қорғаныш түсті фуражка киіп жүруге рұқсат етіледі, жиек түсі 1-қосымшаға сәйкес.
Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметінде ашық жасыл түсті фуражка, айнала жиегінің түсі 1-қосымшаға сәйкес.
Республикалық ұланда қара қоңыр қорғаныш түсті фуражка, айнала жиегінің түсі 1-қосымшаға сәйкес.

24. Саптан тыс күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (50-сурет):

белгіленген түсті берет;
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
2) қысқы (51-сурет):
қара көк түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерде - сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын);
қара көк түсті теріден тігілген жағасы бар қара қоңыр қорғаныш түсті маусымдық күртеше (полковниктерде - сұр түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.
Саптан тыс күнделікті киім нысаны кезінде китель орнына қара қоңыр қорғаныш түсті күртеше немесе свитер, берет орнына - пилотка киіп жүруге рұқсат етіледі (52, 53-суреттер).

25. Далалық киім нысаны:
1) жазғы (54-сурет):
бүркеніш түсті далалық фуражка;
бүркеніш түсті футболка;
бүркеніш түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті биік қонышты бәтеңке;
2) қысқы (55-сурет):
қара көк түсті теріден тігілген құлақшын;
бүркеніш түсті футболка;
бүркеніш түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара көк түсті теріден тігілген жағасы бар бүркеніш түсті астары жылы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті іші жылы биік қонышты бәтеңке;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.
Жазғы далалық киім нысаны кезінде және жылы ауа райында қысқы далалық киім нысаны кезінде далалық фуражка және құлақшын орнына белгіленген түсті

берет киіп жүруге рұқсат етіледі.

Аэроұтқыр әскерлерінде бүркеніш түсті далалық жазғы және далалық астары жылы күртеше мен шалбар орнына - бүркеніш түсті десанттық жазғы және десанттық астары жылы күртеше мен шалбар, далалық фуражка орнына - белгіленген түсті берет, ал футболка орнына - белгіленген түсті ұзын жеңді және қысқа жеңді тельняшка (56, 57-суреттер).

26322 әскери бөлімінде және Қарулы Күштердің, басқа да әскерлер мен әскери құралымдардың арнайы мақсаттағы бөлімдерінде, бөлімшелерінде бүркеніш түсті далалық жазғы және далалық астары жылы күртешелер мен шалбарлар орнына - арнайы мақсаттағы бөлімшелерге арналған жазғы костюм және астары жылы костюм, далалық фуражка орнына - белгіленген түсті берет немесе бандана, құлақшын орнына - бүркеніш түсті малақай-маска, футболка орнына - белгіленген түсті ұзын жеңді және қысқа жеңді тельняшка (58, 59-суреттер).

26. Саптағы салтанатты киім нысаны кезінде мундирге ерекшелік белгілері және ведомстволық кеуде айырым белгілері, саптан тыс салтанатты киім нысаны кезінде мундирге және күнделікті киім нысаны кезінде кительге - планкалардағы орден ленталары мен медаль ленталары, ведомстволық кеуде айырым белгілері тағылады.

27. Мынадай:

1) ерекше салтанатты киім нысаны кезінде шинельге және мундирге - ашық көгілдір түсті;

2) киім нысанының басқа да түрлеріне:

салтанатты киім нысаны кезінде астары жылы пальтоға және мундирге - алтын түстес;

күнделікті киім нысаны кезінде астары жылы пальтоға маусымдық күртешеге , кительге, күртешеге, свитерге, сарғыш түсті жейдеге - қара қоңыр қорғаныш түсті;

ақ түсті жейдеге - ақ түсті;

далалық (десанттық) күртешеге - бүркеніш түсті погондар тағылады.

Параграф 2. Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері

28. Салтанатты киім нысаны:

1) N 1 нысан - жазғы (60-сурет):

ақ түсті жазғы фуражка;

ақ түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
ақ түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті қолғап;
кездік;
2) N 2 нысан - жазғы (61-сурет):
ақ түсті жазғы фуражка;
ақ түсті тужурка мен қара түсті балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке (бәтеңке);
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті қолғап;
кездік;
3) қысқы (62-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген күнқағары бар малақай);
қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);
ақ түсті тужурка мен қара түсті балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым етік;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне;
кездік.

N 1 және 2 салтанатты киім нысанын күнделікті киім нысаны кезінде киіп жүруге рұқсат етіледі, бұл ретте тужуркадағы погондар - ақ түсті.

29. Саптағы күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (63-сурет):
қара түсті фуражка;
қара түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;

ақ сары түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке (бәтеңке);
2) қысқы (64-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген күнқағары бар малақай);
қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті маусымдық күртеше (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ сары түсті жейде;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.
Фуражка орнына қара түсті пилотка киіп жүруге рұқсат етіледі.

30. Саптан тыс күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (65-сурет):
қара түсті пилотка;
қара түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ сары түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке (бәтеңке);
2) қысқы (66-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген күнқағары бар малақай);
қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті маусымдық күртеше (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ сары түсті жейде;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.
Жылы ауа райында саптан тыс қысқы күнделікті киім нысаны кезінде құлақшын орнына фуражка, күртеше орнына - қара түсті бушлат киіп жүруге рұқсат етіледі.
Бушлатты тек кеме құрамының келісімшарт бойынша әскери қызмет өткеретін старшиналары мен матростары, офицерлері киіп жүреді (67-сурет).
Саптан тыс күнделікті киім нысаны кезінде тужурка орнына қара түсті күртеше немесе свитер, пилотка орнына - фуражка киіп жүруге рұқсат етіледі (68

, 69-суреттер).

31. Ыстық ауа райында және жүзу кезінде киіп жүру үшін күнделікті жазғы жеңіл киім нысаны - тек кеме құрамының келісімшарт бойынша әскери қызмет өткеретін старшиналары мен матростары, офицерлері үшін (70, 71-суреттер):
алмалы-салмалы күнқағары бар көк түсті пилотка немесе фуражка;
қысқа жеңді ақ сары түсті жейде;
белгіленген түсті тельняшка;
көк түсті балағы түсіңкі немесе қысқа шалбар;
сандалет.

32. Далалық киім нысаны (тек жағалық қорғаныс бөлімдерінің келісімшарт бойынша әскери қызмет өткеретін старшиналары мен матростары, офицерлері үшін):
1) жазғы (56-сурет):
қара түсті берет;
белгіленген түсті тельняшка;
қара түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті биік қонышты бәтеңке;
2) қысқы (57-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын;
белгіленген түсті жылы тельняшка;
қара түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті іші жылы биік қонышты бәтеңке;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.

33. Салтанатты киім нысаны кезінде тужуркаға ерекшелік белгілері және ведомстволық кеуде айырым белгілері; күнделікті киім нысаны кезінде тужуркаға - планкалардағы орден ленталары мен медаль ленталары, ведомстволық кеуде айырым белгілері тағылады.

34. Мынадай:
салтанатты киім нысаны кезінде тужуркаларға және астары жылы пальтоға - алтын түстес;
күнделікті киім нысаны кезінде қара түсті тужуркаға, астары жылы пальтоға, бушлатқа, маусымдық күртешеге, күртешеге және свитерге - қара түсті;

күнделікті киім нысаны кезінде ақ түсті тужуркаға - ақ түсті;
ақ түсті жейдеге - ақ түсті;
ақ сары түсті жейдеге - ақ сары түсті;
далалық күртешеге - қара түсті погондар тағылады.

Параграф 3. Қарулы Күштердің Әскери полициясы

35. Саптағы салтанатты киім нысаны:
1) жазғы (72-сурет):
жиек салынған қара түсті фуражка;
қара түсті салтанатты мундир мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
ақ түсті қолғап;
2) қысқы (73-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын);
қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто (полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара түсті салтанатты мундир мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.

36. Саптан тыс салтанатты киім нысаны саптағы салтанатты сияқты, бірақ аксельбантсыз, салтанатты белдіксіз, ақ түсті қолғапсыз (жылы) және кашнесіз. Ақ түсті жылы қолғап және кашне орнына тиісінше қара түсті іші жылы қолғап пен кашне (74, 75-суреттер).

37. Саптағы күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (76-сурет):
жиек салынған қара түсті пилотка;

қара түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке.

Қорғаныс министрлігінің объектілерін күзететін әскери полиция жасағында китель орнына - қара түсті күртеше. Қосымша - қара түсті амуниция (77-сурет);

2) қысқы (78-сурет):

қара түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын);

қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто (полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);

қара түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.

Қорғаныс министрлігінің объектілерін күзететін әскери полиция жасағында құлақшын орнына - күнқағары бар құлақшын, китель орнына - қара түсті күртеше, пальто орнына - қара түсті теріден тігілген жағасы бар қысқа күртеше мен қара түсті астары жылы шалбар. Қосымша - қара түсті амуниция (79-сурет).

Саптағы күнделікті киім нысаны киім нысаны кезінде пилотка орнына жиек салынған қара түсті фуражка киіп жүруге рұқсат етіледі, жиек түсі 1-қосымшаға сәйкес.

38. Саптан тыс күнделікті киім нысаны:

1) жазғы (80-сурет):

қара түсті берет;
қара түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;

2) қысқы (81-сурет):

қара түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын);

қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті маусымдық күртеше (полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);

қара түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;

қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.

Саптан тыс күнделікті киім нысаны кезінде китель орнына қара түсті күртеше немесе свитер, берет орнына - пилотка киіп жүруге рұқсат етіледі (82, 83-суреттер).

39. Далалық киім нысаны:
1) жазғы (54-сурет):
бүркеніш түсті далалық фуражка;
бүркеніш түсті футболка;
бүркеніш түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті биік қонышты бәтеңке;
2) қысқы (55-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын;
бүркеніш түсті футболка;
бүркеніш түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті теріден тігілген жағасы бар бүркеніш түсті астары жылы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті іші жылы биік қонышты бәтеңке;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.

Жазғы далалық киім нысаны кезінде және жылы ауа райында қысқы далалық киім нысаны кезінде далалық фуражка және құлақшын орнына қара түсті берет киіп жүруге рұқсат етіледі.

40. Саптағы салтанатты киім нысаны кезінде мундирге ерекшелік белгілері және ведомстволық кеуде айырым белгілері, саптан тыс салтанатты киім нысаны кезінде мундирге және күнделікті киім нысаны кезінде кительге - планкалардағы орден ленталары мен медаль ленталары, ведомстволық кеуде айырым белгілері тағылады.

41. Мынадай:
салтанатты киім нысаны кезінде астары жылы пальтоға және мундирге - алтын түстес;
күнделікті киім нысаны кезінде астары жылы пальтоға, маусымдық

күртешеге, кительге, күртешеге, свитерге, сарғыш түсті жейдеге - қара түсті;
ақ түсті жейдеге - ақ түсті;
далалық күртешеге - бүркеніш түсті погондар тағылады.

4-тарау. Әскери қызметші әйелдердің әскери киім нысаны үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері

Параграф 1. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары (Әскери-теңіз күштерінен, жағалық қорғаныс бөлімдерінен, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінен, Қарулы Күштердің Әскери полициясынан басқа)

42. Саптағы салтанатты киім нысаны:
1) жазғы (84-сурет):
белгіленген түсті жүн берет;
қара қоңыр қорғаныш түсті мундир мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті құрым туфли;
алтын түстес аксельбант;
алтын түстес салтанатты белдік;
ақ түсті қолғап;
2) қысқы (85-сурет):
қара көк түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерде - сұр түсті каракөлден тігілген құлақшын);
қара көк түсті теріден тігілген жағасы бар астары жылы қара қоңыр қорғаныш түсті пальто (полковниктерде - сұр түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара қоңыр қорғаныш түсті мундир мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы құрым етік;
алтын түстес аксельбант;
алтын түстес салтанатты белдік;

ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.

43. Саптан тыс салтанатты киім нысаны саптағы салтанатты сияқты, бірақ аксельбантсыз, салтанатты белдіксіз, ақ түсті қолғапсыз (жылы) және кашнесіз. Ақ түсті іші жылы қолғап пен кашне орнына тиісінше қара түсті іші жылы қолғап пен қара қоңыр қорғаныш түсті кашне, балағы түсіңкі шалбар орнына - қара қоңыр қорғаныш түсті юбка (86, 87-суреттер).

44. Саптағы күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (88-сурет):
жиек салынған қара қоңыр қорғаныш түсті пилотка;
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті құрым туфли;
2) қысқы (89-сурет):
қара көк түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерде - сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын);
қара көк түсті теріден тігілген жағасы бар қара қоңыр қорғаныш түсті астары жылы пальто (полковниктерде - сұр түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.
Саптағы күнделікті киім нысаны кезінде пилотка орнына белгіленген түсті берет киіп жүруге рұқсат етіледі.

45. Саптан тыс күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (90-сурет):
белгіленген түсті жүн берет;
қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен юбка;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті құрым туфли;

2) қысқы (91-сурет):

қара көк түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерде - сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын);

қара көк түсті теріден тігілген жағасы бар қара қоңыр қорғаныш түсті астары жылы пальто (полковниктерде - сұр түсті қаракөлден тігілген жаға);

қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен юбка;

сарғыш түсті жейде;

қара түсті галстук;

қара түсті іші жылы құрым етік;

қара түсті іші жылы қолғап;

қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.

Саптан тыс күнделікті киім нысаны кезінде китель орнына қара қоңыр қорғаныш түсті свитер, берет орнына - пилотка, юбка орнына - балағы түсіңкі шалбар киіп жүруге рұқсат етіледі. Қара қоңыр қорғаныш түсті плащ жазғы уақытта суық ауа райында және қысқы уақытта жылы ауа райында киіледі (92, 93 - суреттер).

46. Далалық киім нысаны:

1) жазғы (54-сурет):

бүркеніш түсті далалық фуражка;

бүркеніш түсті футболка;

бүркеніш түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;

қара түсті биік қонышты бәтеңке;

2) қысқы (55-сурет):

қара көк түсті теріден тігілген құлақшын;

бүркеніш түсті футболка;

бүркеніш түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;

қара көк түсті теріден тігілген жағасы бар бүркеніш түсті астары жылы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;

қара түсті іші жылы биік қонышты бәтеңке;

қара түсті іші жылы қолғап;

қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.

Жазғы далалық киім нысаны кезінде және жылы ауа райында қысқы далалық киім нысаны кезінде далалық фуражка және құлақшын орнына белгіленген түсті берет киіп жүруге рұқсат етіледі.

Аэроұтқыр әскерлерінде бүркеніш түсті далалық жазғы және астары жылы далалық күртеше мен шалбар орнына - бүркеніш түсті десанттық жазғы және десанттық астары жылы күртеше мен шалбар, далалық фуражка орнына - белгіленген түсті берет, футболка орнына - белгіленген түсті жең бар және жеңі

жоқ тельняшка (56, 57-суреттер).

47. Саптағы салтанатты киім нысаны кезінде мундирге ерекшелік белгілері және ведомстволық кеуде айырым белгілері, саптан тыс салтанатты киім нысаны кезінде мундирге және күнделікті киім нысаны кезінде кительге - планкалардағы орден ленталары мен медаль ленталары, ведомстволық кеуде айырым белгілері тағылады.

48. Мынадай:
салтанатты киім нысаны кезінде астары жылы пальтоға және мундирге - алтын түстес;
күнделікті киім нысаны кезінде астары жылы пальтоға, жазғы пальтоға, кительге, свитерге, сарғыш түсті жейдеге - қара қоңыр қорғаныш түсті;
ақ түсті жейдеге - ақ түсті;
далалық (десанттық) күртешеге - бүркеніш түсті погондар тағылады.

Параграф 2. Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері

49. Салтанатты киім нысаны:
1) N 1 нысан - жазғы (94-сурет):
ақ түсті берет;
ақ түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті құрым туфли;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті қолғап;
2) N 2 нысан - жазғы (95-сурет):
ақ түсті берет;
ақ түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті құрым туфли;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті қолғап;
3) қысқы (96-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын);

қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы құрым етік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.

50. Саптағы күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (97-сурет):
қара түсті берет;
қара түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ сары түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті құрым туфли;
2) қысқы (98-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын);
қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара түсті тужурка мен балағы түсіңкі шалбар;
ақ сары түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.

51. Саптан тыс күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (99-сурет):
қара түсті берет;
қара түсті тужурка мен юбка;
ақ сары түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті құрым туфли;
2) қысқы (100-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын);

қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто (1-дәрежелі капитандар мен полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара түсті тужурка мен юбка;
ақ сары түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.

Саптан тыс күнделікті киім нысаны кезінде тужурка орнына қара түсті свитер киіп жүруге рұқсат етіледі. Қара түсті плащ жазғы уақытта суық ауа райында және қысқы уақытта жылы ауа райында киіледі (101, 102-суреттер).

52. Далалық киім нысаны (тек жағалық қорғаныс бөлімдерінің әскери қызметші әйелдері үшін):
1) жазғы (56-сурет):
қара түсті берет;
белгіленген түсті тельняшка;
қара түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті биік қонышты бәтеңке;
2) қысқы (57-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын;
белгіленген түсті жылы тельняшка;
қара түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті іші жылы биік қонышты бәтеңке;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.

53. Салтанатты киім нысаны кезінде тужуркаға ерекшелік белгілері және ведомстволық кеуде айырым белгілері; күнделікті киім нысаны кезінде тужуркаға - планкалардағы орден ленталары мен медаль ленталары, ведомстволық кеуде айырым белгілері тағылады.

54. Мынадай:
салтанатты киім нысаны кезінде тужуркаға және астары жылы пальтоға - алтын түстес;
күнделікті киім нысаны кезінде тужуркаға, астары жылы пальтоға, маусымдық күртешеге, жазғы пальтоға және свитерге - қара түсті;

ақ түсті жейдеге - ақ түсті;
ақ сары түсті жейдеге - ақ сары түсті;
далалық күртешеге - қара түсті погондар тағылады.

Параграф 3. Қарулы Күштердің Әскери полициясы

55. Саптағы салтанатты киім нысаны:
1) жазғы (103-сурет):
қара түсті жүн берет;
қара түсті мундир мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті құрым туфли;
алтын түстес аксельбант;
алтын түстес салтанатты белдік;
ақ түсті қолғап;
2) қысқы (104-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын);
қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто (полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара түсті мундир мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы құрым етік;
алтын түстес аксельбант;
алтын түстес салтанатты белдік;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.

56. Саптан тыс салтанатты киім нысаны саптағы салтанатты сияқты, бірақ аксельбантсыз, салтанатты белдіксіз, ақ түсті қолғапсыз (жылы) және кашнесіз. Ақ түсті іші жылы қолғап пен кашне орнына тиісінше қара түсті іші жылы қолғап пен кашне, шалбар орнына - қара түсті юбка (105, 106-суреттер).

57. Саптағы күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (107-сурет):
жиек салынған қара түсті пилотка;
қара түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;

сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті құрым туфли;
2) қысқы (108-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын);
қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто (полковниктерде - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара түсті китель мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.
Саптағы күнделікті киім нысаны кезінде пилотка орнына қара түсті берет киіп жүруге рұқсат етіледі.

58. Саптан тыс күнделікті киім нысаны:
1) жазғы (109-сурет):
қара түсті жүн берет;
қара түсті китель мен юбка;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
сарғыш түсті құрым туфли;
2) қысқы (110-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын (полковниктерге - қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын);
қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто (полковниктерге - қара түсті қаракөлден тігілген жаға);
қара түсті китель мен юбка;
сарғыш түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы құрым етік;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.
Саптан тыс күнделікті киім нысаны кезінде китель орнына қара түсті свитер, берет орнына - пилотка, юбка орнына - балағы түсіңкі шалбар киіп жүруге рұқсат

етіледі. Қара түсті плащ жазғы уақытта суық ауа райында және қысқы уақытта жылы ауа райында киіледі (111, 112-суреттер).

59. Далалық киім нысаны:
1) жазғы (54-сурет):
бүркеніш түсті далалық фуражка;
бүркеніш түсті футболка;
бүркеніш түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті биік қонышты бәтеңке;
2) қысқы (55-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын;
бүркеніш түсті футболка;
бүркеніш далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті теріден тігілген жағасы бар астары жылы бүркеніш түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті іші жылы биік қонышты бәтеңке;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.
Жазғы далалық киім нысаны кезінде және жылы ауа райында қысқы далалық киім нысаны кезінде далалық фуражка және құлақшын орнына белгіленген түсті берет киіп жүруге рұқсат етіледі.

60. Саптағы салтанатты киім нысаны кезінде кительге ерекшелік белгілері және ведомстволық кеуде айырым белгілері, саптан тыс күнделікті киім нысаны кезінде кительге - планкалардағы орден ленталары мен медаль ленталары, ведомстволық кеуде айырым белгілері тағылады.

61. Мынадай:
салтанатты киім нысаны кезінде кительге және астары жылы пальтоға - алтын түстес;
күнделікті киім нысаны кезінде астары жылы пальтоға, жазғы пальтоға, кительге, свитерге, сарғыш түсті жейдеге - қара түсті;
ақ түсті жейдеге - ақ түсті;
далалық (десанттық) күртешеге - бүркенші түсті погондар тағылады.

5-тарау. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттары (старшиналары) мен сарбаздары (матростары), орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары (Әскери-теңіз күштері,

жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері орта және жоғары әскери оқу орындарының 4-6-курс курсанттарынан басқа), Кадет корпусының және "Жас ұлан" республикалық мектебі тәрбиеленушілері әскери киім нысаны үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері

Параграф 1. Қарулы Күштер, басқа да әскерлер мен әскери құралымдар (Әскери-теңіз күштерінен, жағалық қорғаныс бөлімдерінен, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінен басқа)

62. Ерекше салтанатты киім нысаны:

1) жазғы (113-сурет):

ашық көгілдір түсті айнала жиекті көк барқын түсті салтанатты фуражка;

көк барқын түсті мундир (жағасы - тік) мен жиектер салынған балағы етікке салынатын шалбар;

қара түсті құрым етік;

алтын түстес салтанатты белдік;

алтын түстес аксельбант;

ақ түсті қолғап;

2) қысқы (114-сурет):

сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;

сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар сұрғылт түсті шинель;

сұрғылт түсті жүн свитер;

жиектер салынған көк барқын түсті балағы етікке салынатын шалбар;

ақ түсті жейде;

қара түсті галстук;

қара түсті іші жылы құрым етік;

алтын түстес аксельбант;

алтын түстес салтанатты белдік;

ақ түсті іші жылы қолғап;

ақ түсті кашне.

63. Салтанатты киім нысаны:

1) жазғы (115-сурет):

жиек салынған қара қоңыр қорғаныш түсті фуражка;

қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен балағы түсіңкі шалбар;

сарғыш түсті жейде;

қара түсті галстук;

қара түсті құрым бәтеңке;
күміс түстес аксельбант;
ақ түсті белдік белбеу;
ақ түсті қолғап.

Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметінде ашық жасыл түсті фуражка, айнала жиегінің түсі 1-қосымшаға сәйкес.

Республикалық ұланда қара қоңыр қорғаныш түсті фуражка, айнала жиегінің түсі 1-қосымшаға сәйкес;

"Жас ұлан" республикалық мектебінде көк барқын түсті фуражка, китель мен шалбар, ақ түсті жейде. Сарғыш түсті жейде киіп жүруге рұқсат етіледі (116-сурет). Шалбардағы лампастардың түсі 1-қосымшаға сәйкес;

2) қысқы (117-сурет):

қара көк түсті теріден тігілген құлақшын;

қара көк түсті теріден тігілген жағасы бар қара қоңыр қорғаныш түсті астары жылы пальто;

қара қоңыр қорғаныш түсті китель мен балағы түсіңкі шалбар;

сарғыш түсті жейде;

қара түсті галстук;

қара түсті іші жылы құрым бәтеңке;

күміс түстес аксельбант;

ақ түсті белдік белбеу;

ақ түсті іші жылы қолғап;

қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.

"Жас ұлан" республикалық мектебінде көк барқын түсті китель мен шалбар, сұрғылт түсті пальто мен кашне, ақ түсті жейде. Сарғыш түсті жейде киіп жүруге рұқсат етіледі (118-сурет). Шалбардағы лампастардың түсі 1-қосымшаға сәйкес.

Кадет корпусында және "Жас ұлан" республикалық мектебінде қара қоңыр қорғаныш түсті свитер киіп жүруге рұқсат етіледі (119, 120-суреттер).

Республикалық ұланда алтын түстес аксельбант.

64. Далалық киім нысаны:

1) жазғы (54-сурет):

бүркеніш түсті далалық фуражка;

бүркеніш түсті футболка;

бүркеніш түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;

қара түсті биік қонышты бәтеңке;

амуниция;

2) қысқы (55-сурет):

қара көк түсті теріден тігілген құлақшын;

бүркеніш түсті футболка;
бүркеніш түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара көк түсті теріден тігілген жағасы бар бүркеніш түсті астары жылы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;
қара түсті іші жылы биік қонышты бәтеңке;
амуниция;
қара түсті іші жылы қолғап;
қара қоңыр қорғаныш түсті кашне.

Жазғы далалық киім нысаны кезінде және жылы ауа райында қысқы далалық киім нысаны кезінде далалық фуражка және құлақшын орнына белгіленген түсті берет киіп жүруге рұқсат етіледі.

Аэроұтқыр әскерлерінде бүркеніш түсті далалық жазғы және астары жылы далалық күртеше мен шалбар орнына - бүркеніш түсті десанттық жазғы және десанттық астары жылы күртеше мен шалбар, далалық фуражка орнына - белгіленген түсті берет, ал футболка орнына - белгіленген түсті жеңі бар және жеңі жоқ тельняшка (56, 57-суреттер).

26322 әскери бөлімінде және Қарулы Күштердің, басқа да әскерлер мен әскери құралымдардың арнайы мақсаттағы бөлімдерінде, бөлімшелерінде бүркеніш түсті далалық жазғы және далалық астары жылы күртеше мен шалбар орнына - арнайы мақсаттағы бөлімшелерге арналған жазғы костюм және астары жылы костюм, далалық фуражка орнына - белгіленген түсті берет немесе бандана, құлақшын орнына - бүркеніш түсті малақай-маска, ал футболка орнына - белгіленген түсті жеңі бар және жеңі жоқ тельняшка (58, 59-суреттер).

Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметінде далалық фуражка орнына ашық жасыл түсті фуражка киіп жүруге рұқсат етіледі, айнала жиегінің түсі 1-қосымшаға сәйкес.

65. Жұмыс киім нысаны:
1) жазғы (121-сурет):
белгіленген түсті жүн берет;
қорғаныш түсті күртеше мен шалбар;
қара түсті биік қонышты құрым бәтеңке;
2) қысқы (122-сурет):
қара көк түсті теріден тігілген құлақшын;
қорғаныш түсті күртеше мен шалбар;
қорғаныш түсті астары жылы күртеше мен шалбар;
қара түсті биік қонышты бәтеңке;
іші жылы қолғап немесе биялай.

66. Мынадай:

1) ерекше салтанатты киім нысанының шинеліне және мундиріне - ашық көгілдір түсті;

2) шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттар мен сарбаздардың, орта және жоғары әскери оқу орындары курсанттарының, Кадет корпусы тәрбиеленушілерінің киім-кешегіне:

пальтоға, мундирге, сарғыш түсті жейдеге, кительге, свитерге - қара қоңыр қорғаныш түсті;

далалық (десанттық) күртешеге - бүркеніш түсті;

жұмыс күртешелеріне - қорғаныш түсті;

3) "Жас ұлан" республикалық мектебі тәрбиеленушілерінің киім-кешегіне:

пальтоға - сұрғылт түсті;

мундирге - алтын түстес;

ақ түсті жейдеге - ақ түсті;

сарғыш түсті жейдеге, свитерге - қара қоңыр қорғаныш түсті;

далалық күртешелерге - бүркеніш түсті;

жұмыс күртешелеріне - қорғаныш түсті погондар тағылады.

Параграф 2. Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері

67. Салтанатты киім нысаны:

1) N 1 нысан - жазғы (123-сурет):

ақ түсті жазғы күнқағарсыз фуражка;

ақ түсті сырттан киетін нысанды жейде;

қара түсті балағы түсіңкі шалбар;

белгіленген түсті тельняшка;

қара түсті құрым бәтеңке;

күміс түстес аксельбант;

ақ түсті белдік белбеу;

ақ түсті қолғап;

2) N 2 нысан - жазғы (124-сурет):

қара түсті күнқағарсыз фуражка;

ақ түсті сырттан киетін нысанды жейде;

қара түсті балағы түсіңкі шалбар;

белгіленген түсті тельняшка;

күміс түстес аксельбант;

қара түсті құрым бәтеңке;

ақ түсті белдік белбеу;

ақ түсті қолғап;
3) қысқы (125-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын;
қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто;
галстук (кашне);
көк түсті фланельден тігілген нысанды жейде;
қара түсті балағы түсіңкі шалбар;
белгіленген түсті жылы тельняшка;
күміс түстес аксельбант;
қара түсті іші жылы құрым бәтеңке;
ақ түсті белдік белбеу;
ақ түсті іші жылы қолғап;
қара түсті кашне.

68. Күнделікті киім нысаны:
1) N 1 нысан - жазғы (126-сурет):
қара түсті күнқағарсыз фуражка;
ақ түсті сырттан киетін нысанды жейде;
қара түсті балағы түсіңкі шалбар;
белгіленген түсті тельняшка;
қара түсті құрым бәтеңке;
қара түсті белдік белбеу;
2) N 2 нысан - жазғы (127-сурет):
қара түсті күнқағарсыз фуражка;
көк түсті фланельден тігілген нысанды жейде;
қара түсті балағы түсіңкі шалбар:
белгіленген түсті тельняшка;
қара түсті құрым бәтеңке;
қара түсті белдік белбеу;
3) қысқы (128-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын;
қара түсті бушлат;
галстук (кашне);
көк түсті фланельден тігілген нысанды жейде;
қара түсті балағы түсіңкі шалбар;
белгіленген түсті жылы тельняшка;
қара түсті іші жылы құрым бәтеңке;
қара түсті белдік белбеу;
қара түсті іші жылы қолғап;

қара түсті кашне.

Күнделікті киім нысаны кезінде бушлат орнына қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто киіп жүруге рұқсат етіледі.

69. Ыстық ауа райында және жүзу кезінде киіп жүру үшін күнделікті жазғы жеңіл киім нысаны - тек кеме құрамының шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін старшиналары мен матростары үшін (129-сурет):

алмалы-салмалы күнқағары бар көк түсті пилотка;

қысқа жеңді күртеше;

белгіленген түсті тельняшка;

көк түсті балағы қысқа шалбар;

сандалет.

70. Далалық киім нысаны (тек шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін старшиналар мен матростар, жағалық қорғаныс бөлімдері үшін):

1) жазғы (56-сурет):

қара түсті берет;

белгіленген түсті тельняшка;

қара түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;қара түсті биік қонышты бәтеңке;

амуниция;

2) қысқы (57-сурет):

қара түсті теріден тігілген құлақшын;

белгіленген түсті жылы тельняшка;

қара түсті далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;

қара түсті теріден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы далалық күртеше мен тік пішілген шалбар;

қара түсті іші жылы биік қонышты бәтеңке;

амуниция;

қара түсті іші жылы қолғап;

қара түсті кашне.

71. Жұмыс киім нысаны:

1) жазғы (130-сурет):

көк түсті пилотка немесе қара түсті берет;

көк түсті жұмыс жейдесі (жейде мен шалбар);

белгіленген түсті тельняшка;

қара түсті құрым бәтеңке;

қара түсті белдік белбеу;

2) қысқы (131-сурет):
қара түсті теріден тігілген құлақшын;
қара түсті астары жылы күртеше мен шалбар;
галстук (кашне);
көк түсті жұмыс жейдесі (жейде мен шалбар);
белгіленген түсті жылы тельняшка;
қара түсті іші жылы құрым бәтеңке;
қара түсті белдік белбеу;
қара түсті іші жылы қолғап немесе биялай.

72. Салтанатты киім нысаны кезінде сырттан киетін нысанды жейдеге және фланельден тігілген нысанды жейдеге ерекшелік белгілері және ведомстволық кеуде айырым белгілері; күнделікті киім нысаны кезінде сырттан киетін нысанды жейдеге және фланельден тігілген нысанды жейдеге - планкалардағы орден ленталары мен медаль ленталары, ведомстволық кеуде айырым белгілері тағылады.

73. Мынадай:
пальтоға, бушлатқа, далалық күртешелерге - қара түсті погондар тағылады.

74. Мынадай:
сырттан киетін нысанды жейдеге - ақ түсті;
фланельден тігілген нысанды жейдеге - қара түсті;
жұмыс күртешесіне - қара түсті;
жұмыс жейдесіне (флоттық костюмге) - көк түсті шағын погондар тағылады.

6-тарау. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының құрметті қарауыл әскери қызметшілері әскери киім нысаны үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері Параграф 1. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары (Әскери-теңіз күштерінен, жағалық қорғаныс бөлімдерінен, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінен басқа)

75. Салтанатты киім нысаны:
1) жазғы (132-сурет):
жиек салынған қара қоңыр қорғаныш түсті салтанатты фуражка;
қара қоңыр қорғаныш түсті салтанатты мундир мен жиектер салынған балағы етікке салынатын шалбар;

ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
қара түсті құрым етік;
ақ түсті қолғап.
Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметінде ашық жасыл түсті фуражка, айнала жиегінің түсі 1-қосымшаға сәйкес.
Қарулы Күштердің Әуе қорғанысы күштерінде фуражка, мундир мен шалбар - көк түсті (133-сурет).
2) қысқы (134-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар қара қоңыр қорғаныш түсті астары жылы пальто;
қара қоңыр қорғаныш түсті салтанатты мундир мен жиектер салынған балағы етікке салынатын шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
қара түсті іші жылы құрым етік;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.
Қарулы Күштердің Әуе қорғанысы күштерінде пальто, мундир мен шалбар - көк түсті (135-сурет).

76. Мынадай:
пальтоға, мундирге - алтын түстес;
ақ түсті жейдеге - ақ түсті погондар тағылады.

Параграф 2. Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері

77. Офицерлер құрамы үшін салтанатты киім нысаны:
1) жазғы (136-сурет):
ақ түсті салтанатты фуражка;
ақ түсті салтанатты тужурка мен қара түсті балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;

қара түсті қысқа қоныштты құрым бәтеңке;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті қолғап;
2) қысқы (137-сурет):
қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
қара түсті қаракөлден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто;
ақ түсті салтанатты тужурка мен қара түсті балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
қара түсті іші жылы қысқа қоныштты құрым етік;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.

78. Қатардағы құрам үшін салтанатты киім нысаны:
1) жазғы (138-сурет):
ақ түсті күнқағарсыз фуражка;
ақ түсті фланельден тігілген нысанды жейде мен қара түсті балағы түсіңкі шалбар;
белгіленген түсті тельняшка;
алтын түстес аксельбант;
қара түсті құрым бәтеңке;
алтын түстес салтанатты белдік;
ақ түсті қолғап;
2) қысқы (139-сурет):
қара түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
қара түсті қаракөлден тігілген жағасы бар қара түсті астары жылы пальто;
галстук (кашне);
көк түсті фланельден тігілген нысанды жейде мен қара түсті балағы түсіңкі шалбар;
белгіленген түсті жылы тельняшка;
алтын түстес аксельбант;
қара түсті іші жылы құрым бәтеңке;
алтын түстес салтанатты белдік;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.

79. Мынадай:
пальтоға, тужуркаға - алтын түстес;
ақ түсті жейдеге - ақ түсті погондар тағылады.

80. Мынадай:
сырттан киетін нысанды жейдеге - ақ түсті;
фланельден тігілген нысанды жейдеге - қара түсті шағын погондар тағылады.

7-тарау. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының әскери дирижерлары мен үрмелі оркестрінің әскери қызметшілері әскери киім нысаны үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері

81. Ерекше салтанатты киім нысаны:
1) N 1 нысан - әскери дирижерлар үшін жазғы (140-сурет):
ашық көгілдір түсті айнала жиекті ақ түсті салтанатты фуражка;
ақ түсті салтанатты мундир (жағасы - тік) мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті қолғап;
2) N 2 нысан - әскери дирижерлар мен үрмелі оркестрдің әскери қызметшілері үшін жазғы (141-сурет):
ашық көгілдір түсті айнала жиекті көк барқын салтанатты фуражка;
көк барқын түсті мундир (жағасы - тік) мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
ақ түсті қолғап;
3) әскери дирижерлар мен үрмелі оркестрдің әскери қызметшілері үшін қысқы (142-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар сұрғылт түсті шинель;
сұрғылт түсті жүн свитер;
көк барқын түсті жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;

қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
алтын түстес аксельбант;
алтын түстес салтанатты белдік;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.

82. Салтанатты киім нысаны:
1) N 1 нысан - әскери дирижерлар үшін жазғы (143-сурет):
жиек салынған және көк барқын түсті айнала жиекті ақ түсті салтанатты фуражка;
ақ түсті салтанатты мундир мен көк барқын түсті жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
ақ түсті қолғап;
2) N 2 нысан - әскери дирижерлар мен үрмелі оркестрдің әскери қызметшілері үшін жазғы (144-сурет):
жиек салынған көк барқын түсті салтанатты фуражка;
көк барқын түсті салтанатты мундир мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
қара түсті қысқа қонышты құрым бәтеңке;
ақ түсті қолғап.
Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметінде ашық жасыл түсті фуражка, айнала жиегінің түсі 1-қосымшаға сәйкес;
3) N 1 нысан - әскери дирижерлар үшін қысқы (145-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар сұрғылт түсті астары жылы пальто;
көк барқын түсті салтанатты мундир мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
алтын түстес салтанатты белдік;

алтын түстес аксельбант;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне;

4) N 2 нысан - әскери дирижерлар мен үрмелі оркестрдің әскери қызметшілері үшін қысқы (146-сурет):
сұр түсті қаракөлден тігілген құлақшын;
сұр түсті қаракөлден тігілген жағасы бар қара қоңыр қорғаныш түсті астары жылы пальто;
көк барқын түсті салтанатты мундир мен жиектер салынған балағы түсіңкі шалбар;
ақ түсті жейде;
қара түсті галстук;
алтын түстес салтанатты белдік;
алтын түстес аксельбант;
қара түсті іші жылы қысқа қонышты құрым етік;
ақ түсті іші жылы қолғап;
ақ түсті кашне.

83. Мынадай:
1) ерекше салтанатты киім нысанына: ақ түсті мундирге, сұрғылт түсті шинельге және көк барқын түсті мундирге - ашық көгілдір түсті;
2) басқа да киім нысандарына: ақ түсті мундирге - ақ түсті, пальтоға, мундирге - алтын түстес, ақ түсті жейдеге - ақ түсті погондар тағылады.

2. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының әскери қызметшілері айырым белгілері үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері

8-тарау. Әскери қызметшілердің погондары мен шағын погондары үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері

84. Погондар мен шағын погондар мыналарға бөлінеді:
арналуы бойынша - салтанатты, күнделікті, далалық және жұмыс киім-кешегі үшін;
бекіту тәсілі бойынша - жапсыра тігілетін, ішінен тігілетін, алмалы-салмалы (муфталарда).

85. Погондар мен шағын погондардың көлемдері:
жапсыра тігілетін және алмалы-салмалы погон - ұзындығы 14,0-16,0 см, ені 5,0 см;
алмалы-салмалы погондар (муфталарда) - ұзындығы 11,0-13,0 см, төменгі жиегі бойынша ені 5,5 см, жоғарғы жиегі бойынша - 5,0 см;
ішінен тігілетін погон - ұзындығы 14,5 см, ені 5,0 см;
шағын погондар - ұзындығы 5,0 см, ені 5,0 см.

86. Салтанатты погондардың (далалық погондар мен шағын погондардан басқа) негізіне алтын түстес ұлттық өрнектің бейнесі орналастырылады, күнделікті погондардың негізі - алтын түстес көмкерілген.

87. Әскери қызметшілер погондарының (далалық погондардан басқа) негізі көмкерілген. Көмкерме ені - 2 мм. Погонның жиегінен көмкерме жиегіне дейінгі арақашықтық - 2 мм.

88. Погондардың төменгі бөлігіне мыналар орналастырылады:
1) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысында - алтындатылған зер және жібек жіппен (далалық погондарда - қорғаныш немесе қара түсті жібек жіппен) кестеленген алтын түстес қалықтап ұшқан қыран, погонның төменгі жиегінен қыранның төменгі жиегіне дейінгі арақашықтық 8 мм;
2) жоғары офицерлер құрамында - алтындатылған зер жіппен (далалық погондарда - қорғаныш немесе қара түсті жібек жіппен) кестеленген алтын түстес қалықтап ұшқан қыран, погонның төменгі жиегінен қыранның төменгі жиегіне дейінгі арақашықтық 8 мм;
3) аға офицерлер құрамында - ені 5 мм екі көлденең жолақ, погонның төменгі жиегінен жолақтың төменгі жиегіне дейінгі арақашықтық - 8 мм, жолақтар арасындағы арақашықтық - 2 мм, жолақтардың түсі көмкерме түсі бойынша, далалық погондарда - жолақтардың түсі қорғаныш немесе қара түсті;
4) кіші офицерлер құрамында - ені 5 мм бір көлденең жолақ, погонның төменгі жиегінен жолақтың төменгі жиегіне дейінгі арақашықтық - 8 мм, жолақтың түсі көмкерме түсі бойынша, далалық погондарда - жолақтардың түсі қорғаныш немесе қара түсті;
5) келісімшарт бойынша және шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттарда (старшиналарда), сарбаздарда (матростарда), орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттарында әскери атағына сәйкес мыналар орналастырылады:
ішінен тігілген не металл көлденең жапсырмалар;

ішінен тігілген не металл көлденең жапсырмалар мен әріптер (зәкір).

Бұрыштары жоғары қаратып погонның осьтік сызығы бойына тік орналастырылған бұрыштамалар түріндегі жапсырмалар. Жалпақ жапсырманың ені - 15 мм, жіңішке жапсырманың ені - 7 мм, жапсырманың ұзындығы - 30 мм, жапсырмалар арасындағы арақашықтық - 2 мм, погонның (шағын погондардан басқа) төменгі жиегінен жапсырмалардың төменгі жиегіне дейінгі арақашықтық - 8 мм.

Әріптердің (зәкірдің) биіктігі - 20 мм, погонның (шағын погондардан басқа) төменгі жиегінен әріптердің (зәкірдің) төменгі жиегіне дейінгі арақашықтық - 8 мм. Әріптерді (зәкірді) жапсырмалармен бірге пайдаланған жағдайда әріптің (зәкірдің) жоғарғы жиегінен жапсырмалардың төменгі жиегіне дейінгі арақашықтық - 2 мм.

Шағын погондардағы жапсырмалар мен зәкірлер погондардағыға ұқсас, шағын погондардың төменгі жиегі мен жапсырмалар мен зәкірлердің жиегіне дейінгі арақашықтық - 5 мм. Зәкір мен жапсырмаларды бірге пайдаланған кезде ол жапсырмалардың жоғарғы жағына бекітіледі.

89. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің погондарындағы жолақтардың, көмкермелердің, негіздер мен жапсырмалардың түсі 2-қосымшаға сәйкес.

90. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Жоғарғы Бас қолбасшысының погондарына погонның ортасындағы осьтік сызығы бойына - алтындатылған зер және жібек (далалық погондарына - қорғаныш немесе қара түсті жібек) жіппен кестеленген Қазақстан Республикасы Мемлекеттік елтаңбасының бейнесі орналастырылады (диаметрі - 35 мм), погонның төменгі жиегінен Елтаңбаның ортасына дейінгі арақашықтық - 60 мм (147-сурет).

91. Жоғары офицерлер құрамының (адмиралдардан басқа) погондарына әскери атағына сәйкес погонның ортасындағы осьтік сызығы бойына алтындатылған зер (далалық погондарына - қорғаныш немесе қара түсті жібек) жіппен кестеленген алтын түстес жұлдыздар орналастырылады, қызыл түсті көмкерме (Әуе қорғанысы күштерінде және Аэроұтқыр әскерлерінде - көгілдір түсті көмкерме) салынған немесе оларсыз (далалық погондарда - көмкермесіз), погонның төменгі жиегінен жұлдыздың ортасына дейінгі арақашықтық 30 мм (" генерал-майор" әскери атағында - 55 мм), погон бойындағы жұлдыздар орталықтарының арақашықтығы - 25 мм (148-сурет).

Адмиралдардың погондарына әскери атағына сәйкес жұлдыз ортасындағы қара түсті бесбұрышта орналасқан алтын түстес зәкірлері бар погонның осьтік

сызығы бойына орналастырылған сұр немесе қара түсті сәулелерге салынған алтындатылған зер (далалық погондар - қорғаныш немесе қара түсті жібек) жіппен кестеленген жұлдыздар орналастырылады. Погондарға сары немесе қара түсті көмкерме салынған, погонның төменгі жиегінен бірінші жұлдыздың ортасына дейінгі арақашықтық 30 мм ("контр-адмирал" әскери атағында - 55 мм), погон бойындағы жұлдыздар орталықтарының арақашықтығы - 25 мм. Кестеленген жұлдыздар диаметрі - 22 мм.

92. Аға офицерлер құрамының погондарына алтын түстес металл жұлдыздар (далалық погондарына - қорғаныш немесе қара түсті кестеленген жұлдыздар) орналастырылады, жұлдыздар диаметрі - 20 мм (149, 150-суреттер).

Жұлдыздар әскери атағына сәйкес орналастырылады:

1) полковниктерде (1-дәрежелі капитандарда) - үш жұлдыз, олардың төменгі екеуі погонның осьтік сызығы бойы мен жиегі арасындағы ортада екі жағынан орналастырылған, погонның төменгі жиегінен жұлдыз ортасына дейінгі арақашықтық - 35 мм, үшінші жұлдызы - погонның осьтік сызығы бойына алғашқы екеуінен жоғары, погон бойындағы жұлдыздар орталығының арақашықтығы - 25 мм;

2) подполковниктерде (2-дәрежелі капитандарда) - екі жұлдыз, погонның осьтік сызығы бойы мен жиегі арасындағы ортада екі жағынан орналастырылған, погонның төменгі жиегінен жұлдыз ортасына дейінгі арақашықтық - 35 мм;

3) майорларда (3-дәрежелі капитандарда) - бір жұлдыз, погонның осьтік сызығы бойына орналастырылған, погонның төменгі жиегінен жұлдыз ортасына дейінгі арақашықтық - 55 мм.

93. Кіші офицерлер құрамының погондарына алтын түстес металл жұлдызшалар (далалық погондарына - қорғаныш немесе қара түсті ішінен тігілетін жұлдызшалар) орналастырылады, жұлдызшалардың диаметрі - 13 мм (149, 150-суреттер).

Жұлдызшалар әскери атағына сәйкес орналастырылады:

1) капитандарда (капитан-лейтенанттарда) - төрт жұлдыз, олардың төменгі екеуі погонның осьтік сызығы бойы мен жиегі арасындағы ортада екі жағынан орналастырылған, погонның төменгі жиегінен жұлдыз ортасына дейінгі арақашықтық - 30 мм, үшінші және төртінші жұлдызы - погонның осьтік сызығы бойына алғашқы екеуінен жоғары, погон бойындағы жұлдыздар орталығының арақашықтығы - 20 мм;

2) аға лейтенанттарда - үш жұлдыз, олардың төменгі екеуі погонның осьтік сызығы бойы мен жиегі арасындағы ортада екі жағынан орналастырылған, погонның төменгі жиегінен жұлдыз ортасына дейінгі арақашықтық - 30 мм,

үшінші жұлдызы - погонның осьтік сызығы бойына алғашқы екеуінен жоғары, погон бойындағы жұлдыздар орталығының арақашықтығы - 25 мм;

3) лейтенанттарда - екі жұлдыз, погонның осьтік сызығы бойы мен жиегі арасындағы ортада екі жағынан орналастырылған, погонның төменгі жиегінен жұлдыз ортасына дейінгі арақашықтық - 30 мм.

94. Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттардың (старшиналардың), сарбаздардың (матростардың) (орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттарынан, Кадет корпусының және "Жас ұлан" республикалық мектебінің тәрбиеленушілерінен басқа) погондарына әскери атағына сәйкес жапсырмалар орналастырылады (151, 152-суреттер):

1) шебер-сержанттарда (шебер-старшиналарда) - екі жалпақ және бір жіңішке жапсырма;

2) штаб-сержанттарда (штаб-старшиналарда) - екі жалпақ жапсырма;

3) бірінші сыныпты сержанттарда (бірінші сыныпты старшиналарда) - бір жалпақ және үш жіңішке жапсырма;

4) екінші сыныпты сержанттарда (екінші сыныпты старшиналарда) - бір жалпақ және екі жіңішке жапсырма;

5) үшінші сыныпты сержанттарда (үшінші сыныпты старшиналарда) - бір жалпақ және бір жіңішке жапсырма;

6) аға сержанттарда (бас старшиналарда) - бір жалпақ жапсырма;

7) сержанттарда (бірінші сатылы старшиналарда) - үш жіңішке жапсырма;

8) кіші сержанттарда (екінші сатылы старшиналарда) - екі жіңішке жапсырма;

9) ефрейторларда (аға матростарда) - бір жіңішке жапсырма.

Қатардағы жауынгерлердің (матростардың) погондарында әскери атақтары бойынша айырым белгілері көрсетілмейді.

95. Орта және жоғары әскери оқу орындары курсанттарының (Әскери-теңіз күштерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің курсанттарынан басқа) погондарына - "К" әрпі, жапсырмалар әскери атағына сәйкес орналастырылады (153, 154-суреттер):

1) аға сержанттарда - бір жалпақ жапсырма;

2) сержанттарда - үш жіңішке жапсырма;

3) кіші сержанттарда - екі жіңішке жапсырма;

4) ефрейторларда - бір жіңішке жапсырма.

Қатардағы жауынгерлер мен курсанттардың погондарында әскери атақтары бойынша айырым белгілері көрсетілмейді.

96. Әскери-теңіз күштері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері орта және жоғары әскери оқу орындары курсанттарының погондарына (шағын погондарына) - зәкір, жапсырмалар әскери атағына сәйкес орналастырылады (155, 156-суреттер):

1) бас старшиналарда - бір жалпақ жапсырма;

2) бірінші сатылы старшиналарда - үш жіңішке жапсырма;

3) екінші сатылы старшиналарда - екі жіңішке жапсырма;

4) аға матростарда - бір жіңішке жапсырма.

Матростар мен курсанттардың погондарында әскери атақтары бойынша айырым белгілері көрсетілмейді.

97. Шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін старшиналар мен матростардың, Әскери-теңіз күштерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің орта және жоғары әскери оқу орындары курсанттарының шағын погондарына погондарға ұқсас жапсырмалар орналастырылады.

Шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін старшиналар мен матростардың шағын погондары әріптерсіз, Әскери-теңіз күштерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің орта және жоғары әскери оқу орындары курсанттарының шағын погондарында - зәкір болады (157, 158-суреттер).

98. Кадет корпусы тәрбиеленушілерінің погондарына "КК" әріптері орналастырылады (159-сурет).

99. "Жас ұлан" республикалық мектебі тәрбиеленушілерінің погондарына "ЖҰ" әріптері орналастырылады. Погонның орта бөлігінде диаметрі 30 мм қалықтап ұшқан қыран (Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің нышаны) бар кестеленген жұлдыз орналастырылады. Нышанның төменгі жиегінен әріптердің жоғарғы жиегіне дейінгі арақашықтық - 5 мм (160-сурет).

100. Жапсыра тігілетін және алмалы-салмалы погондарда (муфталардағы погондардан және шағын погондардан басқа) диаметрі 14 мм алтын түстес нысанды түйме орналастырылады, погонның жоғарғы жиегінен түйменің ортасына дейінгі арақашықтық 10 мм.

9-тарау. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің жеңдегі және кеуде айырым белгілері үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері

101. Шеврондар - өз арасында әскери қызметшінің әскери қызметке қатыстылығын көрсететін, Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының әскери басқару органдарына, бірлестіктеріне, құралымдарына, бөлімдеріне, әскери оқу орындарына және әскери-ғылыми мекемелеріне тиістілігін айқындайтын бейнелермен, жазулармен ерекшеленетін матадан жасалған стандартталған жеңдегі айырым белгілері.

102. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Жоғарғы Бас қолбасшысының шевроны, сондай-ақ әскери қызметшілердің Қарулы Күштеріне, басқа да әскерлер мен әскери құралымдарға тиістілігін көрсететін, киім-кешектің (жейдеден және свитерден басқа) сол жақ жеңінің сыртқы жағына жапсыра тігілетін шеврондар қалқан түрінде болады.

Шевронның көлемі: биіктігі бойынша - 90 мм, ені бойынша - 75 мм.

Шеврон жиегінің, ондағы жазулар мен суреттің түсі - алтын түстес.

Шеврондарды безендіру 161-суретте көрсетілген:

1) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысында қызыл түсті жұлдыз, жұлдыз ортасында алтын түстес күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран (Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің нышаны) бейнеленген. Жоғарғы бөлігінде - "ЖОҒАРҒЫ БАС ҚОЛБАСШЫ" деген жазу;

2) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери қызметшілерінде қызыл түсті жұлдыз, жұлдыз ортасында алтын түстес күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран (Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің нышаны) бейнеленген. Жоғарғы бөлігінде - "ҚАЗАҚСТАН", төменгі бөлігінде "ҚАРУЛЫ КҮШТЕРІ" деген жазу, жұлдызша және айшықты бидай масағы;

3) Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі Ішкі әскерлер комитетінің әскери қызметшілерінде қызыл түсті жұлдыз, жұлдыз ортасында алтын түстес күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран (Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің нышаны) бейнеленген. Жоғарғы бөлігінде - "ҚАЗАҚСТАН", төменгі бөлігінде - "ІШКІ ӘСКЕРІ" деген жазу, жұлдызша және айшықты бидай масағы;

4) Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің азаматтық қорғанысы басқару органдары мен бөлімдерінің әскери қызметшілерінде жер шары, оның ортасында - қызғылт сары шеңбердің ортасында "жел бағыты" бейнесі, оның ішінде көк түсті үшбұрыш бар. Жоғарғы бөлігінде "ҚАЗАҚСТАН" деген жазу, төменде - "ТЖМ" деген әріптер, олардың үстінде алтын түстес

қалықтап ұшқан қыран;

5) Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің әскери қызметшілерінде теңбіл түсті шеңбер түріндегі қалқан бейнеленген, периметрі бойынша алтын түстес "ҰЛТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК КОМИТЕТІ" деген жазу. Шеңбердің ішінде - жоғарғы жағында найза ұшы мен қынаптағы екі қылыш бейнесімен жиектелген шаңырақ, оның төменгі жағынан "ҚАЗАҚСТАН" деген жазуы бар көгілдір түсті лентамен жиектеліп, біріктірілген. Жоғарғы бөлігінде - " ҰҚК" деген әріптер, төменде - айшықты бидай масағы;

6) Қазақстан Республикасы Республикалық ұланының әскери қызметшілерінде шауып келе жатқан салт атты бар жұлдыз бейнеленген. Жоғарғы бөлігінде - "ҚАЗАҚСТАН" деген жазу, төменде - "ҰЛАН" деген жазу, жұлдызша мен айшықты бидай масағы;

7) Қазақстан Республикасы Президенті Күзет қызметінің әскери қызметшілерінде ортасында күн бар, ашық көгілдір түсті жұлдыз, оның астында қалықтап ұшқан қыран бейнеленген. Жоғарғы бөлігінде - "ҚАЗАҚСТАН" деген жазу, жиектерінде - "ПРЕЗИДЕНТІНДЕ КҮЗЕТ ҚЫЗМЕТІ" деген жазу;

8) Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің әскери қызметшілерінде ашық жасыл түсті шеңбер, ортасында - күн бар, көгілдір түсті бесбұрышты жұлдыз, оның астында қалықтап ұшқан қыран бейнеленген.

Жоғарғы бөлігінде - "ШЕКАРА ҚЫЗМЕТІ" төменде - "ҚАЗАҚСТАН" деген жазу;

9) Қазақстан Республикасының "Сырбар" Сыртқы барлау қызметінің әскери қызметшілерінде теңбіл түсті шеңбер түріндегі қалқан бейнеленген, периметрі бойынша алтын түсті "СЫРБАР" СЫРТҚЫ БАРЛАУ ҚЫЗМЕТІ" деген жазу. Шеңбердің ішінде - оның жоғарғы жағында найза ұшы мен қынаптағы екі қылыш бейнесімен жиектелген шаңырақ, оның төменгі жағынан "ҚАЗАҚСТАН" деген жазуы бар көгілдір түсті лентамен біріктіріліп, көмкерілген. Жоғарғы жағында - "СБҚ" деген әріптер, төменде - жұлдызша және айшықты бидай масағы.

Ескерту. 102-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Президентінің 2009.05.19. N 805 Жарлығымен.

103. Киім-кешек (жейдеден және свитерден басқа) оң жақ жеңінің сыртқы жағына жапсыра тігілетін шевmegондар (162-сурет) мыналарды білдіреді:

1) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Жоғарғы Бас қолбасшысында - диаметрі 81 мм шеңбер, оның ішінде оң қолын көтеріп тұрған, қанатты барыста салтанатты отырған сақ дәуіріндегі жас көсемнің бейнесі бейнеленген. Салт аттының қолында білезік, мойнында құйма алқа мен тұмар бар, басында төбесі үшкір келген бөрік. Салт атты мен барыстың бейнесі алтын түстес. Барыстың астыңғы жағында таудың қарлы шыңдарының бейнесі орналасқан. Жоғарғы

бөлігінде - "ҚАЗАҚСТАН ПРЕЗИДЕНТІ" деген жазу. Жеңдегі белгі жиегінің, ондағы жазулар мен суреттің түсі - алтын түстес;

2) Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрінде - диаметрі 81 мм шеңбер, оның ішінде қанатты барыста ұшып келе жатқан алтын адам (Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің нышаны) бейнеленген. Шеңбер алтындатылған зер жіппен көмкерілген. Жеңдегі белгі жиегінің, ондағы жазулар мен суреттің түсі - алтын түстес;

3) Штаб бастықтары комитетінің төрағасында - диаметрі 81 мм шеңбер, оның ішінде қанатты барыс (Штаб бастықтары комитеті төрағасының нышаны) бейнеленген. Шеңбер алтындатылған зер жіппен көмкерілген. Жеңдегі белгі жиегінің, ондағы жазулар мен суреттің түсі - алтын түстес.

Қарулы Күштердің түрлері мен әскер тектерінің, жекелеген әскери бөлімдердің (мекемелердің) әскери қызметшілерінде шеврондардың сипаттамасын тиісті мемлекеттік органдардың бірінші басшылары бекітеді.

104. Әскери-теңіз күштерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері кеме құрамы адмиралдары мен офицерлерінің әскери атақтары бойынша жеңдегі айырым белгілері - алтын түстес оқалар (163-сурет).

Оқалар берілген әскери атақтарына сәйкес:

адмиралдарда - бір жалпақ және одан жоғары үш орташа;

вице-адмиралдарда - бір жалпақ және одан жоғары екі орташа;

контр-адмиралдарда - бір жалпақ және одан жоғары бір орташа;

бірінші дәрежелі капитандарда - бір жалпақ;

екінші дәрежелі капитандарда - төрт орташа;

үшінші дәрежелі капитандарда - үш орташа;

капитан-лейтенанттарда - екі орташа және одан жоғары бір жіңішке;

аға лейтенанттарда - екі орташа;

лейтенанттарда - бір орташа және одан жоғары бір жіңішке.

Оқалар тужуркалардың (ақ түсті тужуркадан басқа) екі жеңінің төменгі жиектеріне жарыстырыла жапсыра тігіледі: тігістен тігіске дейін - салтанатты тужуркаға; ұзындығы 80 мм - қара түсті күнделікті тужуркаға, ақ түсті тужуркаға (адмиралдар үшін).

Оқалардың арасындағы арақашықтық - 5 мм.

Оқалардың үстіңгі жағына алтын түстес бесбұрышты жұлдыздар жапсыра тігіледі: адмиралдарда - ортасында алтын түстес зәкір бейнесі бар жұлдыз контуры, ал қалған офицерлер үшін - тұтас жұлдыз.

Оқаның жоғарғы жиегінен жұлдыз ортасына дейінгі арақашықтық 30 мм, адмиралдарда - 45 мм.

Кеме құрамы офицерлерінің әскери атақтары бойынша жеңдегі айырым

белгілерінің көлемі мыналарды құрайды:
жоғары офицерлер құрамында жұлдыздардың диаметрі - 50 мм;
аға және кіші офицерлер құрамында жұлдыздардың диаметрі - 30 мм;
жалпақ оқаның ені - 30 мм;
орташа оқаның ені - 13 мм;
жіңішке оқаның ені - 6 мм.

105. Келісімшарт бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттардың, старшиналардың, сарбаздар мен матростардың қызмет өткеру жылдары бойынша жеңдегі белгілер - мундир (тужурка, китель) түсі сияқты жапсырмаға бұрыштары төмен қаратып орналастырылатын алтын түстес оқадан жасалған бұрыштамалар (164-сурет).

Қызмет өткерудің 5-ші жылынан бастап жапсырманың үстіңгі жағына диаметрі 25 мм алтын түстес жұлдыздар жапсыра тігіледі.

Келісімшарт бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттардың, старшиналардың, сарбаздар мен матростардың қызмет өткеру жылдарына сәйкес жеңдегі белгілерге бұрыштамалар орналастырылады:
бір, екі, үш жіңішке - тиісінше қызмет өткерудің 1, 2, 3-ші жылында;
бір жалпақ - қызмет өткерудің 4-ші жылында;
бір жалпақ және бір жұлдыз - қызмет өткерудің 5-9-шы жылында;
бір жалпақ және екі жұлдыз - қызмет өткерудің 10-шы және одан да көп жылында.

Қызмет өткеру жылдары бойынша жеңдегі белгілердің көлемі:
жалпақ оқаның ені - 13 мм;
жіңішке оқаның ені - 6 мм;
жалпақ және жіңішке оқалардың ұзындығы - 75 мм;
бұрыштамалардың арасындағы арақашықтық - 5 мм.

106. Оқу курсы бойынша жеңдегі белгілер (165-сурет):
1) Кадет корпусының және "Жас ұлан" республикалық мектебінің тәрбиеленушілерінде, Қарулы Күштер, басқа да әскерлер мен әскери құралымдардың орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттарында (Әскери-теңіз күштері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері орта және жоғары оқу орындарының курсанттарынан және ұшқыштар (шабуылдаушылар) авиациялық училищелерінің курсанттарынан басқа) - әскер тектерінің түсі бойынша шұғадан жасалған жапсырмаға ұштары төмен қаратып орналастырылған алтын түстес оқадан жасалған бұрыштамалар.

Оқу курсына сәйкес жеңдегі белгілерге мынадай бұрыштамалар орналастырылады:

бір, екі, үш, төрт, бес - тиісінше 1, 2, 3, 4, 5-курс курсанттары үшін.
Оқаның ені - 10 мм, ұзындығы - 75 мм.
Бұрыштамалар арасындағы арақашықтық - 5 мм;

2) ұшқыштар (шабуылдаушылар) авиациялық училищелерінің курсанттарында - көгілдір түсті шұғадан жасалған жапсырмаға бұрыштары төмен қаратып орналастырылған алтын түстес оқадан жасалған бұрыштамалар, жапсырманың үстіңгі жағына эмблема жапсыра тігіледі.

Оқу курсына сәйкес жеңдегі белгілерге мынадай бұрыштамалар орналастырылады: бір, екі, үш, төрт, бес - тиісінше 1, 2, 3, 4, 5-курс курсанттары үшін.
Оқаның ені - 10 мм, ұзындығы - 75 мм.
Бұрыштамалар арасындағы арақашықтық - 5 мм;
Бұрыштаманың жоғарғы ұштарын қосатын сызығы бойынан эмблема жұлдызының ортасына дейінгі тігінен арақашықтық - 25 мм;

3) Әскери-теңіз күштері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері орта және жоғары оқу орындарының курсанттарында - қара (сыртынан киетін нысанды жейдеде - ақ) түсті шұғадан жасалған жапсырмаға ұштары төмен қаратып орналастырылған алтын түстес оқадан жасалған бұрыштамалар, бұрыштамалардың үстіңгі жағына алтын түстес жұлдыздар орналастырылады.

Оқу курсына сәйкес жеңдегі белгілерге мынадай бұрыштамалар орналастырылады: бір, екі, үш, төрт, бес, алты - тиісінше 1, 2, 3, 4, 5, 6-курс курсанттары үшін.
Оқаның ені - 10 мм, ұзындығы - 75 мм.
Бұрыштамалар арасындағы арақашықтық - 5 мм.
Бұрыштаманың жоғарғы ұштарын қосатын сызығы бойынан эмблема жұлдызының ортасына дейінгі тігінен арақашықтық - 25 мм.

107. Кеуде белгілері - өз арасында геометриялық кескіндер қисынымен, орналастырылған кескіндердің, мәтіндік жазулардың мазмұнымен және түстік үйлесімділігімен ерекшеленетін стандартталған, металл (алюминий) қоспаларынан, пластмассадан, сондай-ақ матадан жасалған арнайы белгілер (166-сурет):

1) "ҚАЗАҚСТАН" деген сөз бен қан тобын көрсететін белгі - далалық киім-кешектің түсі сияқты матадан тігілген тікбұрыш. Белгілердің ені - 3 см, ұзындығы - 13 см. Әріптердің (цифрлардың) көлемі биіктігі бойынша 15 мм;

2) жаралану санының белгісі - алтын түстес (ауыр жараланған кезде) және күңгірт қызыл түсті (жеңіл жараланған кезде) оқадан, мундир, тужурка, китель, сыртынан киетін нысанды жейде және фланельден тігілген нысанды жейде түсі

сияқты жапсырмаға орналастырылады. Оқаның ені - 6 мм, ұзындығы - 43 мм;

3) белгіленген тәртіппен айқындалған ведомстволық белгілер, әскери оқу орнын аяқтағаны туралы, құрметті атақтарға, сыныпты мамандарға арналған белгілер және басқалар.

10-тарау. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің бас киімдеріндегі кокардалар, эмблемалар, тігістер мен жапсырмалар үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері

108. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Жоғарғы Бас қолбасшысы мен жоғары офицерлер құрамы үшін (167-сурет):

1) салтанатты және күнделікті фуражкаларға арналған (Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің әскери қызметшілерінен басқа) кокарда жартылай сопақша нысанды биіктігі 36 мм, ені 28 мм, көгілдір негізде алтын түстес бесбұрышты жұлдыз түрінде түрлі түсті металл қоспасынан жасалады. Кокарданың жиектері алтын түстес күн сәулесі түрінде жасалған. Фуражка кокардамен және алтындатылған зер жіппен кестеленген тігістермен киіледі;

2) құлақшындарға, береттерге, пилоткаларға, далалық фуражкаларға арналған (Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің, Әуе қорғанысы күштері мен Аэроұтқыр әскерлерінің әскери қызметшілерінен басқа) кокарда осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілгенге ұқсас болады, бірақ тігістерсіз киіледі, далалық фуражка үшін - қорғаныш түсті;

3) Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері әскери қызметшілерінің салтанатты және күнделікті фуражкаларына, күнқағары бар малақайларына, пилоткаларына және далалық фуражкаларына арналған эмблема алюминий қоспасынан жасалады, ортасында зәкір, зәкірдің жоғарғы бөлігінде - қызыл түсті бесбұрышты жұлдыз, жұлдыз ортасында - алтын түстес күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран орналасқан. Эмблема екі және төменгі жағынан алтын түстес бес бұтақшамен көмкерілген, биіктігі 60 мм, ені 55 мм жартылай сопақша нысанды болады. Фуражка мен күнқағары бар малақай эмблемамен және алтындатылған зер жіппен кестеленген тігістермен киіледі;

4) Әуе қорғанысы күштері мен Аэроұтқыр күштері әскери қызметшілерінің пилоткаларына, береттеріне, құлақшындарына және далалық фуражкаларына арналған эмблемасы бар кокарда көгілдір негізде жұлдызбен бір тұтас алтын түстес алюминий қоспасынан жасалады. Кокарда екі және төменгі жағынан

алтын түстес бес бұтақшамен көмкерілген, ені бойынша созылған жартылай сопақша нысанды болады. Эмблемасы бар кокарданың көлемі: биіктігі - 45 мм, ені - 55 мм;

5) салтанатты (күнделіктіден басқа) фуражкалар мен күнқағары бар малақайлардың күнқағарына тігістер алтындатылған зер жіппен кестеленген;

6) әскери қызметшілердің (Әуе қорғанысы күштерінен, Аэроұтқыр әскерлерінен, Әскери-теңіз күштерінен, жағалық қорғаныс бөлімдерінен, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінен басқа) салтанатты және күнделікті фуражкалардың төбесіндегі эмблема диаметрі 48 мм Қазақстан Республикасының Мемлекеттік елтаңбасы түрінде алтын түстес алюминий қоспасынан жасалады;

7) Әуе қорғанысы күштері мен Аэроұтқыр әскерлері әскери қызметшілерінің салтанатты және күнделікті фуражкаларының төбесіндегі эмблема қанат түрінде алтын түстес алюминий қоспасынан жасалады. Ортасында қанаттың үстіңгі жағында бесбұрышты жұлдыз орналастырылады. Эмблеманың көлемі: ұзындығы - 65 мм, биіктігі - 26 мм.

109. Келісімшарт бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттар (старшиналар) мен сарбаздар (матростар) және офицерлер құрамы үшін, сондай-ақ Республикалық ұланның шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттары мен сарбаздары үшін (168-сурет):

1) салтанатты және күнделікті фуражкаларға арналған (Әуе қорғанысы күштерінің, Аэроұтқыр әскерлерінің, Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің, Республикалық ұланның, Төтенше жағдайлар министрлігі азаматтық қорғанысының басқару органдары мен бөлімдерінің әскери қызметшілерінен басқа) эмблемасы бар кокарда көгілдір негізде жұлдызбен бір тұтас алтын түстес алюминий қоспасынан жасалады. Кокарда екі және төменгі жағынан үш бұтақшамен көмкерілген, ені бойынша созылған жартылай сопақша түрде болады. Эмблемасы бар кокарданың көлемі: биіктігі - 45 мм, ені - 60 мм;

2) Республикалық ұлан әскери қызметшілерінің салтанатты және күнделікті фуражкаларына арналған эмблемасы бар кокарда осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген эмблемасы бар кокардаға ұқсас, бірақ кокарда ортасында - шауып келе жатқан салт атты бар жұлдыз;

3) Төтенше жағдайлар министрлігі азаматтық қорғанысы басқару органдары мен бөлімдері әскери қызметшілерінің салтанатты және күнделікті фуражкаларына арналған эмблемасы бар кокарда осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген эмблемасы бар кокардаға ұқсас, бірақ кокарда ортасында - қызғылт түсті шеңбер бар "жел бағыты", оның ішінде көк түсті

ү ш б ұ р ы ш ;

4) құлақшындарға, береттерге, пилоткаларға, далалық фуражкаларға арналған (Әуе қорғанысы күштерінің, Аэроұтқыр әскерлерінің, Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің, Республикалық ұланның, Төтенше жағдайлар министрлігі азаматтық қорғанысының басқару органдары мен бөлімдерінің әскери қызметшілерінен басқа) кокарда жоғары офицерлер құрамының кокардасына ұқсас болады, бірақ тігіссіз киіледі, далалық фуражка үшін - қорғаныш түсті;

5) Республикалық ұлан әскери қызметшілерінің құлақшындарына, береттеріне, пилоткаларына, далалық фуражкаларына арналған кокарда осы тармақтың 4) тармақшасында көрсетілген кокардаға ұқсас, бірақ кокарданың ортасында шауып келе жатқан салт атты бар жұлдыз;

6) Төтенше жағдайлар министрлігі азаматтық қорғанысы басқару органдары мен бөлімдері әскери қызметшілерінің құлақшындарына, береттеріне, пилоткаларына, далалық фуражкаларына арналған кокарда осы тармақтың 4) тармақшасында көрсетілген кокардаға ұқсас, бірақ кокарданың ортасында - қызғылт түсті шеңбер бар "жел бағыты", оның ішінде көк түсті үшбұрыш;

7) Әуе қорғанысы күштері мен Аэроұтқыр әскерлері әскери қызметшілерінің салтанатты және күнделікті фуражкаларына береттеріне, құлақшындарына, пилоткаларына және далалық фуражкаларына арналған эмблемасы бар кокарда 108-тармақтың 4) тармақшасында көрсетілген эмблемасы бар кокардаға ұқсас;

8) Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдері әскери қызметшілерінің салтанатты және күнделікті фуражкаларына, күнқағары бар малақайларына, пилоткалары мен далалық фуражкаларына арналған эмблема жоғары офицерлер құрамының эмблемасына ұқсас, бірақ тігістерсіз киіледі;

9) салтанатты және күнделікті фуражкаларының төбесіндегі (Әуе қорғанысы күштері мен Аэроұтқыр әскерлерінің, Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің әскери қызметшілерінен басқа) эмблема жоғары офицерлер құрамының төбесіндегі эмблемаға ұқсас болады;

10) Әуе қорғанысы күштері мен Аэроұтқыр әскерлері әскери қызметшілерінің салтанатты және күнделікті фуражкаларының төбесіндегі эмблема жоғары офицерлер құрамының төбесіндегі эмблемаға ұқсас болады;

11) алтын түстес өрнек құрметті қарауылдың, әскери дирижерлар мен әскери оркестр әскери қызметшілерінің салтанатты фуражкаларындағы, сондай-ақ Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдері әскери қызметшілерінің салтанатты (далалықтан басқа) фуражкаларындағы және күнқағары бар малақайлардың күнқағарларына

орналастырылады.

110. Шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары, Кадет корпусының және "Жас ұлан" республикалық мектебінің тәрбиеленушілері үшін (Республикалық ұланның шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттары мен сарбаздарынан басқа) (169-сурет):

1) салтанатты және күнделікті фуражкаларға береттерге, құлақшындарға және далалық фуражкаларға арналған (Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің әскери қызметшілерінен басқа) эмблемасы бар жұлдыз қызыл түсті бесбұрышты жұлдыз түрінде алюминий қоспасынан жасалады, жұлдыз ортасында алтын түстес күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран. Эмблема алтын түстес төрт бұтақшамен көмкерілген. Эмблеманың көлемі: биіктігі - 40 мм, ені - 50 мм. Далалық фуражкаға арналған эмблема - қорғаныш түсті, көмкермесіз;

2) Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдері әскери қызметшілерінің салтанатты және күнделікті күнқағарсыз фуражкаларына, береттеріне, құлақшындарына және далалық фуражкаларына арналған эмблема алюминий қоспасынан жасалады, ортасында қызыл түсті зәкірде бесбұрышты жұлдыз бейнесі, жұлдыз ортасында алтын түстес күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран орналасқан. Эмблема көмкермесіз. Эмблеманың көлемі: биіктігі - 50 мм, ені - 40 мм;

3) Әуе қорғанысы күштері мен Аэроұтқыр әскерлері әскери қызметшілерінің салтанатты және күнделікті фуражкаларының төбесіндегі эмблема жоғары офицерлер құрамының төбесіндегі эмблемаға ұқсас болады.

111. Матадан жасалған алтын түстес көмкермесі бар көгілдір түсті жапсырма трапеция түріндегі нысанда болады және Қарулы Күштердің, басқа да әскерлер мен әскери құралымдардың әскери қызметшілері (Кадет корпусының тәрбиеленушілерінен басқа) беретінің сол жағына жапсыра тігіледі. Жапсырмалардың көлемі: алдыңғы бөлігінің биіктігі - 35 мм, артқы бөлігі - 15 мм, ұзындығы - 80 мм және төменгі бөлігі - 70 мм.

Жапсырманың ортасына мынадай бейнелер орналастырылады (170-сурет):

1) бесбұрышты жұлдыз, жұлдыз ортасында күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран (Аэроұтқыр әскерлерінен, Әскери-теңіз күштерінен, жағалық қорғаныс бөлімдерінен, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінен, Республикалық ұланнан, Төтенше жағдайлар министрлігі

азаматтық қорғанысының басқару органдары мен бөлімдерінен басқа);

2) жиектерінде екі ұшып келе жатқан ұшағы бар парашют. Парашют ортасында бесбұрышты жұлдыз, жұлдыз ортасында күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран (Аэроұтқыр әскерлері үшін);

3) ортасында бесбұрышты жұлдыз бейнесі бар зәкір. Жұлдыз ортасында күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран (Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері үшін);

4) бесбұрышты жұлдыз, жұлдыз ортасында - шауып келе жатқан салт атты (Республикалық ұлан үшін);

5) ортасында қызғылт түсті шеңбер бар "жел бағыты", оның ішінде көк үшбұрыш (Төтенше жағдайлар министрлігі азаматтық қорғанысының басқару органдары мен бөлімдері үшін).

112. Кадет корпусының тәрбиеленушілерінде матадан жасалған алтын түстес көмкермесі бар қара түсті жапсырма қалқан нысанды болады және береттің сол жағына жапсыра тігіледі.

Жапсырмалардың көлемі: биіктігі - 50 мм, ені - 40 мм. Жапсырманың ортасына алтын түстес қыран басының бейнесі орналастырылады.

113. Пилотканың сол жағына жапсырма тағуға рұқсат етіледі. Жапсырманың сипаттамасы мен көлемін тиісті мемлекеттік органдардың бірінші басшылары бекітеді және белгіленген тәртіппен жасалады.

11-тарау. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің кием-кешектеріндегі эмблемалар, тоғалар, түймелер, өрнектер және тігістер үлгілерінің сипаттамасы мен суреттері

114. Салтанатты белдікке тоғалар түрлі түсті металл қоспасынан жасалады және сопақша нысанды болады. Тоғалардың көлемі: биіктігі - 50 мм, ені - 43 мм. Тоға мен ондағы барлық нышандар алтын түстес.

115. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысында және жоғары офицерлер құрамында - тоға ортасында Қазақстан Республикасы Мемлекеттік елтаңбасының бейнесі орналастырылады (171-сурет).

116. Келісімшарт бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттар (старшиналар) мен сарбаздар (матростар) және аға және кіші офицерлер құрамында мыналардың бейнесі орналастырылады (172-сурет):

1) бесбұрышты жұлдыз, жұлдыз ортасында алтын түстес күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран (Әскери-теңіз күштерінен, жағалық қорғаныс бөлімдерінен, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінен, Республикалық ұланнан, Төтенше жағдайлар министрлігі азаматтық қорғанысының басқару органдары мен бөлімдерінен басқа);

2) зәкір (Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері үшін);

3) бесбұрышты жұлдыз, жұлдыз ортасында - шауып келе жатқан салт атты (Республикалық ұлан үшін);

4) "жел бағыты" және осы бейне астында қалықтап ұшқан қыран (Төтенше жағдайлар министрлігі азаматтық қорғанысының басқару органдары мен бөлімдері үшін).

117. Шақыру бойынша әскери қызмет өткеретін сержанттардың (старшиналардың), сарбаздардың (матростардың), орта және жоғары әскери оқу орындары курсанттарының, Кадет корпусы және "Жас ұлан" республикалық мектебі тәрбиеленушілерінің белдік белбеуіне тоға түрлі түсті металл қоспасынан жасалады. Тоғаның көлемі: биіктігі - 53 мм және ені - 70 мм. Тоға мен ондағы барлық нышандар алтын түстес (173-сурет).

Тоғаның ортасында өрнектелген мыналардың бейнесі бар:

1) Қарулы Күштердің, басқа да әскерлер мен әскери құралымдардың (Әскери-теңіз күштерінен, жағалық қорғаныс бөлімдерінен, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінен, Республикалық ұланнан, Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінен басқа) әскери қызметшілерінде - диаметрі 44 мм бесбұрышты жұлдыз, жұлдыз ортасында - күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран (Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің нышаны);

2) Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің әскери қызметшілерінде - көлемі 40 мм - 44 мм зәкір, зәкірде - диаметрі 28 мм бесбұрышты жұлдыз, жұлдыз ортасында күн және оның астында қалықтап ұшқан қыран (Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің нышаны);

3) Республикалық ұланның әскери қызметшілерінде - диаметрі 44 мм бесбұрышты жұлдыз, жұлдыз ортасында шауып келе жатқан салт атты (Республикалық ұланның нышаны);

4) Төтенше жағдайлар министрлігі азаматтық қорғанысы басқару органдары

мен бөлімдерінің әскери қызметшілерінде - көлемі 44 мм - 30 мм "жел бағыты" және осы бейне астында қалықтап ұшқан қыран.

118. Қарулы Күштер, басқа да әскерлер мен әскери құралымдар әскери қызметшілерінің нысанды киім-кешектеріндегі түймелер мынадай диаметрмен жасалады: үлкендері - Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы және жоғары офицерлер құрамы үшін - 24 мм және басқа құрамдардың әскери қызметшілері үшін - 22 мм, кішілері - 14 мм. Түйме мен ондағы барлық нышандар алтын түстес.

Түймелерде (174-сурет):

1) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысында және жоғары офицерлер құрамында Қазақстан Республикасының Мемлекеттік елтаңбасы бейнеленген;

2) аға және кіші офицерлер құрамында, сержанттарда, сарбаздарда, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттарында, Кадет корпусының және "Жас ұлан" республикалық мектебінің тәрбиеленушілерінде (Әскери-теңіз күштерінен, жағалық қорғаныс бөлімдерінен, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінен, Республикалық ұланнан, Төтенше жағдайлар министрлігі азаматтық қорғанысының басқару органдары мен бөлімдерінен басқа) бесбұрышты жұлдыз бейнеленген;

3) Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің әскери қызметшілерінде зәкір бейнеленген;

4) Республикалық ұланның әскери қызметшілерінде шауып келе жатқан салт атты бейнеленген;

5) Төтенше жағдайлар министрлігі азаматтық қорғанысы басқару органдары мен бөлімдерінің әскери қызметшілерінде "жел бағыты" бейнеленген.

119. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Жоғарғы Бас қолбасшысының салтанатты мундирінде, жоғары офицерлер құрамының салтанатты мундирінде (тужуркасында) (жағада және жеңдерінде), Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Жоғарғы Бас қолбасшысының күнделікті кителінде, жоғары офицерлер құрамының күнделікті кителінде (тужуркасында) (жағада) алтындатылған зер жіппен тігіс болады (175-сурет).

Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі теңіз бөлімдерінің жоғары офицерлер құрамында тужуркалардың жағасында алтын түстес зәкір түрінде эмблемасы бар тігіс болады.

120. Әскери-теңіз күштерінің, жағалық қорғаныс бөлімдерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінің әскери қызметшілерінің (адмиралдардан басқа) қара түсті тужуркаларының жағасына алтын түстес эмблема бекітіледі (176-сурет):

1) офицерлер құрамында - зәкірі бар өрнек. Зәкір көлемі 30 мм - 20 мм;

2) келісімшарт бойынша әскери қызмет өткеретін старшиналар мен матростарда - көлемі 34 мм - 24 мм зәкір.

121. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары (Әскери-теңіз күштерінен, жағалық қорғаныс бөлімдерінен, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдерінен, Республикалық ұланнан басқа) әскери қызметшілері (жоғары офицерлер құрамынан басқа) мундирінің және кителінің жағасына, алмалы-салмалы погондарға әскер тектері бойынша - алтын түстес эмблемалар бекітіледі, далалық жазғы киім-кешектің жағасына - қорғаныш түсті. Эмблемалардың диаметрі - 22 мм (177-сурет).

Әскери атташе болып табылатын, әскери өкілдіктерде әскери қызмет өткеретін және әскери оқу орындарда оқитын, сондай-ақ шетелде қызметтік іссапарларда болатын немесе әскери делегациялардың кездесулерін және ілесіп жүруді ұйымдастыру жөніндегі іс-шараларға қатысатын әскери қызметшілер кительдерінің жағаларына "KZ" деген әріптер бекітіледі. Әріптердің биіктігі - 15 мм.

Республикалық ұлан әскери қызметшілерінің (жоғары офицерлер құрамынан басқа) мундирлері мен кительдерінің жағасына, алмалы-салмалы погондарына "РҰ" әріптері бекітіледі. Әріптердің биіктігі - 15 мм.

Қазақстан Республикасы
Президентінің
2006 жылғы 8 шілдедегі
N 146 Жарлығымен бекітілген
Қазақстан Республикасының Қарулы
Күштері, басқа да әскерлері мен
әскери құралымдары әскери
қызметшілерінің әскери киім нысаны
және айырым белгілері үлгілерінің
сипаттамасы мен суреттеріне
1-ҚОСЫМША

Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің фуражкаларындағы айнала жиектер

мен жиектердің, пилоткаларындағы жиектердің, тельняшкаларындағы жолақтардың, шалбарларындағы жиектер мен лампастардың, мундирлер мен кительдеріндегі жиектердің түсі, береттерінің
ТҮСІ

Ескерту. 1-қосымшаға өзгерту енгізілді - ҚР Президентінің 2009.05.19. N 805 Жарлығымен.

Әскери қызметшілердің санаты	Фуражка		Пилоткалардағы жиектің түсі	Береттердің түсі	Мундирлердегі (кительдердегі) және шалбарлардағы жиектер мен лампастардың түсі	Тельняшкалардағы жолақтардың түсі
	айнала жиектің түсі	жиектің түсі				
1	2	3	4	5	6	7
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы						
Жоғарғы Бас қолбасшы	Қара қоңыр қорғаныш	-	-	Қара қоңыр қорғаныш		-
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әуе қорғанысы күштері						
Жоғары офицерлер құрамы	Салтанатты фуражка		Көгілдір	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	-
	Көк	Көгілдір				
	Күнделікті фуражка					
	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір				
Келісімшарт бойынша офицерлер, сержанттар мен сарбаздар, шақыру бойынша офицерлер	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	Көгілдір	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	-
Әскери қызметші әйелдер	-	-	Көгілдір	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	-
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта						

және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	-	Қара қоңыр қорғаныш	-	-
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Құрлық әскерлері, Ракета әскерлері мен артиллериясы, Әскери прокуратура органдары, Ішкі істер министрлігінің әскери-тергеу органдары						
Жоғары офицер құрамы	Салтанатты фуражка		Қызыл	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
	Көк барқын	Қызыл				
	Күнделікті фуражка					
	Кара қоңыр қорғаныш	Қызыл				
Келісімшарт бойынша офицерлер, сержанттар мен сарбаздар, шақыру бойынша офицерлер	Кара қоңыр қорғаныш	Қызыл	Қызыл	Кара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Әскери қызметші әйелдер	-	-	Қызыл	Кара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Кара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-	Кара қоңыр қорғаныш	-	-
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әскери-теңіз күштері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері						

Жоғары офицер құрамы	Қара	-	Ақ	-	-	Қара көк
Келісімшарт бойынша офицерлер, старшиналар мен матростар, шақыру бойынша офицерлер	Қара	-	Ақ	-	-	Қара көк
Әскери қызметші әйелдер	-	-	Ақ	Қара	-	Қара көк
Шақыру бойынша старшиналар мен матростар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара	-	-	-	-	Қара көк
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің жағалық қорғаныс бөлімдері						
Жоғары офицер құрамы	Қара	-	Ақ	Қара	-	Қара
Келісімшарт бойынша офицерлер, старшиналар мен матростар, шақыру бойынша офицерлер	Қара	-	Ақ	Қара	-	Қара
Әскери қызметші әйелдер	-	-	Ақ	Қара	-	Қара
Шақыру бойынша старшиналар мен матростар	Қара	-	-	Қара	-	Қара
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Аэроұтқыр әскерлері, арнайы мақсаттағы бөлімдер						
Жоғары офицерлер құрамы	Салтанатты фуражка Көк	Көгілдір	Көгілдір	Көгілдір	Көгілдір	Көгілдір
	Күнделікті фуражка					

	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір				
Келісімшарт бойынша офицерлер, сержанттар мен сарбаздар, шақыру бойынша офицерлер	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	Көгілдір	Көгілдір	Көгілдір	Көгілдір
Әскери қызметші әйелдер	-	-	Көгілдір	Көгілдір	Көгілдір	Көгілдір
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	-	Көгілдір	-	Көгілдір
Қазақстан Республикасы Қарулы күштерінің Әскери полициясы						
Жоғары офицерлер құрамы	Салтанатты фуражка		Қызыл	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
	Көк барқын	Қызыл				
	Күнделікті фуражка					
	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл				
Келісімшарт бойынша офицерлер, сержанттар мен сарбаздар, шақыру бойынша офицерлер	Қара	Қызыл	Қызыл	Қара	Қызыл	-
Әскери қызметші әйелдер	-	-	Қызыл	Қара	Қызыл	-
Кадет корпусы, "Жас ұлан" республикалық мектебі						
Кадет корпусының тәрбиеленушілері	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-	Қара қоңыр қорғаныш	-	-
"Жас ұлан" республикалық		Қызыл	-		Қызыл	-

<table>
<tr><td>мектебінің тәрбиеленушілері</td><td>Көк барқын</td><td></td><td></td><td>Қара қоңыр қорғаныш</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Ішкі әскерлер комитеті*</td><td colspan="6"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Жоғары офицерлер құрамы</td><td colspan="2">Салтанатты фуражка</td><td rowspan="4">Қызыл</td><td rowspan="4">Қара қоңыр қорғаныш</td><td rowspan="4">Қызыл</td><td rowspan="4">-</td></tr>
<tr><td>Көк барқын</td><td>Қызыл</td></tr>
<tr><td colspan="2">Күнделікті фуражка</td></tr>
<tr><td>Қара қоңыр қорғаныш</td><td>Қызыл</td></tr>
<tr><td>Келісімшарт бойынша офицерлер, сержанттар мен сарбаздар, шақыру бойынша офицерлер</td><td>Қара қоңыр қорғаныш</td><td>Теңбіл</td><td>Теңбіл</td><td>Қара қоңыр қорғаныш</td><td>Теңбіл</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Әскери қызметші әйелдер</td><td>-</td><td>-</td><td>Теңбіл</td><td>Қара қоңыр қорғаныш</td><td>Теңбіл</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары</td><td>Қара қоңыр қорғаныш</td><td>Теңбіл</td><td>-</td><td>Қара қоңыр қорғаныш</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі</td><td colspan="6"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Жоғары офицерлер құрамы</td><td colspan="2">Салтанатты фуражка</td><td rowspan="4">Қызыл</td><td rowspan="4">Қызғылт сары</td><td rowspan="4">Қызыл</td><td rowspan="4">Қызғылт сары</td></tr>
<tr><td>Көк барқын</td><td>Қызыл</td></tr>
<tr><td colspan="2">Күнделікті фуражка</td></tr>
<tr><td>Қара қоңыр қорғаныш</td><td>Қызыл</td></tr>
<tr><td>Келісімшарт бойынша офицерлер, сержанттар мен</td><td>Қара қоңыр қорғаныш</td><td>Қызыл</td><td>Қызыл</td><td>Қызғылт сары</td><td></td><td>Қызғылт сары</td></tr>
</table>

сарбаздар, шақыру бойынша офицерлер					Қызыл	
Әскери қызметші әйелдер	-	-	Қызыл	Қызғылт сары	Қызыл	Қызғылт сары
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-	Қызғылт сары	-	Қызғылт сары
Ұлттық қауіпсіздік комитеті, Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметі, Қазақстан Республикасының "Сырбар" Сыртқы барлау қызметі						
Жоғары офицерлер құрамы	Салтанатты фуражка		Қызыл	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
	Көк барқын	Қызыл				
	Күнделікті фуражка					
	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл				
Келісімшарт бойынша офицерлер, сержанттар мен сарбаздар, шақыру бойынша офицерлер	-	Ашық көк	Ашық көк	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көк	-
Әскери қызметші әйелдер	-	-	Ашық көк	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көк	-
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	-	Ашық көк	-	Қара қоңыр қорғаныш	-	-
Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі						
	Салтанатты фуражка					

Жоғары офицерлер құрамы	Көк барқын	Қызыл	Қызыл	Ашық жасыл	Қызыл	Ашық жасыл
	Күнделікті фуражка					
	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл				
Келісімшарт бойынша офицерлер, сержанттар мен сарбаздар, шақыру бойынша офицерлер	Қара көк	Қызыл	Ашық жасыл	Ашық жасыл	Ашық жасыл	Ашық жасыл
Әскери қызметші әйелдер	-	-	Ашық жасыл	Ашық жасыл	Ашық жасыл	Ашық жасыл
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара көк	Қызыл	-	Ашық жасыл	-	Ашық жасыл
Қазақстан Республикасының Республикалық ұланы						
Жоғары офицерлер құрамы	Салтанатты фуражка		Қызыл	Ашық көгілдір	Қызыл	Ашық көгілдір
	Көк барқын	Қызыл				
	Күнделікті фуражка					
	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл				
	Салтанатты рәсімдерді орындау кезінде ерекше салтанатты киім нысаны					
	Ашық көгілдір	Ашық көгілдір	-	-	Ашық көгілдір	-
Келісімшарт бойынша офицерлер, сержанттар мен сарбаздар, шақыру бойынша офицерлер	Ашық көгілдір	Ашық көгілдір	Ашық көгілдір	Ашық көгілдір	Ашық көгілдір	Ашық көгілдір
Әскери қызметші әйелдер	-	-	Ашық көгілдір	Ашық көгілдір	Ашық көгілдір	Ашық көгілдір
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Ашық көгілдір	Ашық көгілдір	-	Ашық көгілдір	-	Ашық көгілдір

Қазақстан Республикасы
Президентінің
2006 жылғы 8 шілдедегі
N 146 Жарлығымен бекітілген
Қазақстан Республикасының Қарулы
Күштері, басқа да әскерлері мен
әскери құралымдары әскери
қызметшілерінің әскери киім нысаны
және айырым белгілері үлгілерінің
сипаттамасы мен суреттеріне
2-ҚОСЫМША

Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің погондарындағы жолақтардың, көмкермелердің, негіздер мен жапсармалардың ТҮСІ

Ескерту. 2-қосымшаға өзгерту енгізілді - ҚР Президентінің 2009.05.19. N 805 Жарлығымен.

Әскери қызметшілердің санаты	Погондар (шағын погондар)		
	негіздердің түсі	көмкерменің түсі	жапсармалардың түсі
1	2	3	4
1. Мундирлер (тужуркалар) мен пальтоларға (шинельдердегі) салтанатты (жапсырыла тігілетін) погондар			
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы			
Жоғарғы Бас қолбасшы	Қара қоңыр қорғаныш	Алтын түстес	-
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әуе қорғанысы күштері			
Жоғары офицерлер құрамы	Алтын түстес	Көгілдір	-
	ашық сұр түсті мундирде және сұрғылт түсті пальтода		
	Сұрғылт	Көгілдір	
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Алтын түстес	Көгілдір	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Алтын түстес	Көгілдір	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	Алтын түстес

Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Құрлық әскерлері, Ракета әскерлері мен артиллериясы, Әскери прокуратура органдары, Ішкі істер министрлігінің әскери-тергеу органдары			
Жоғары офицерлер құрамы	Алтын түстес	Қызыл	-
	ашық сұр түсті мундирде және сұрғылт түсті пальтода		
	Сұрғылт	Қызыл	
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Алтын түстес	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Алтын түстес	Қызыл	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері			
Жоғары офицерлер құрамы	Алтын түстес	Қара	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Алтын түстес	Қара	-
Келісімшарт бойынша старшиналар мен матростар	Алтын түстес	Қара	Алтын түстес
Шақыру бойынша старшиналар мен матростар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	ақ түсті киетін нысанды жейдеде		
	Ақ	Қара	Алтын түстес
	көк түсті фланельден тігілген нысанды жейдеде		
	Қара	Ақ	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Аэроұтқыр әскерлері, арнайы мақсаттағы бөлімдер			
Жоғары офицерлер құрамы	Алтын түстес	Көгілдір	-
	ашық сұр түсті мундирде және сұрғылт түсті пальтода		
	Сұрғылт	Көгілдір	
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Алтын түстес	Көгілдір	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Алтын түстес	Көгілдір	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әскери полициясы			
	Алтын түстес	Қызыл	-

Жоғары офицерлер құрамы	ашық сұр түсті мундирде және сұрғылт түсті пальтода		
	Сұрғылт	Қызыл	
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Алтын түстес	Қызыл	Алтын түстес
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Алтын түстес	Қызыл	Алтын түстес
Кадет корпусы, "Жас ұлан" республикалық мектебі			
Кадет корпусының тәрбиеленушілері	Қ а р а қ о ң ы р қорғаныш	Қызыл	-
"Жас ұлан" республикалық мектебінің тәрбиеленушілері	көк барқын түсті мундирде		
	Алтын түстес	Қызыл	-
	сұрғылт түсті пальто		
	Сұрғылт	Қызыл	-
Қазақстан Республикасының Төтенше жағдайлар министрлігі			
Жоғары офицерлер құрамы	Алтын түстес	Қызыл	-
	ашық сұр түсті мундирде және сұрғылт түсті пальтода		
	Сұрғылт	Қызыл	
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Алтын түстес	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Алтын түстес	Қызыл	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Ішкі әскерлер комитеті			
Жоғары офицерлер құрамы	Алтын түстес	Қызыл	-
	ашық сұр түсті мундирде және сұрғылт түсті пальтода		
	Сұрғылт	Қызыл	
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Алтын түстес	Теңбіл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Алтын түстес	Теңбіл	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Теңбіл	Алтын түстес
Ұлттық қауіпсіздік комитеті, Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметі, Қазақстан Республикасының "Сырбар" Сыртқы барлау қызметі			
	Алтын түстес	Қызыл	-

Жоғары офицерлер құрамы	ашық сұр түсті мундирде және сұрғылт түсті пальтода		
	Сұрғылт	Қызыл	
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Алтын түстес	Ашық көк	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Алтын түстес	Ашық көк	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көк	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі			
Жоғары офицерлер құрамы	Алтын түстес	Қызыл	-
	ашық сұр түсті мундирде және сұрғылт түсті пальтода		
	Сұрғылт	Қызыл	
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Алтын түстес	Ашық жасыл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Алтын түстес	Ашық жасыл	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық жасыл	Алтын түстес
Қазақстан Республикасының Республикалық ұланы			
Жоғары офицерлер құрамы	Алтын түстес	Қызыл	-
	ашық сұр түсті мундирде және сұрғылт түсті пальтода		
	Сұрғылт	Қызыл	
	Салтанатты рәсімдерді орындау кезіндегі ерекше салтанатты погондар		
	ақ түсті мундирде		-
	Ақ	Алтын түстес	
	қара түсті мундирде		
	Қара	Алтын түстес	
	сұрғылт түсті шинельде		
	Сұрғылт	Алтын түстес	
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Алтын түстес	Ашық көгілдір	-
	Салтанатты рәсімдерді орындау кезіндегі ерекше салтанатты погондар		
	сұрғылт түсті шинельде және көк барқын түсті мундирлерде		
	Ашық көгілдір	Алтын түстес	
	Алтын түстес	Ашық көгілдір	Алтын түстес
	Салтанатты рәсімдерді орындау кезіндегі ерекше салтанатты погондар		

Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	сұрғылт түсті шинельде және көк барқын түсті мундирлерде		
	Ашық көгілдір	Алтын түстес	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көгілдір	Алтын түстес
	Салтанатты рәсімдерді орындау кезіндегі ерекше салтанатты погондар		
	сұрғылт түсті шинельде және көк барқын түсті мундирлерде		
	Ашық көгілдір	Алтын түстес	Алтын түстес
2. Ақ түсті жейдеде алмалы-салмалы погондар			
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы			
Жоғарғы Бас қолбасшы	Ақ	Алтын түстес	-
Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінің Әуе қорғаныс күштері			
Жоғары офицерлер құрамы	Ақ	Көгілдір	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Ақ	Көгілдір	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Ақ	Көгілдір	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Құрлық әскерлері, Ракета әскерлері мен артиллериясы, Әскери прокуратура органдары, Ішкі істер министрлігінің әскери-тергеу органдары			
Жоғары офицерлер құрамы	Ақ	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Ақ	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Ақ	Қызыл	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғаныс бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері			
Жоғары офицерлер құрамы	Ақ	Қара	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Ақ	Қара	-

Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Ақ	Қара	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	ақ түсті сыртынан киетін нысанды жейдеде		
	Ақ	Қара	Алтын түстес
	көк түсті фланельден тігілген нысанды жейдеде		
	Қара	Ақ	Алтын түстес
Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінің Аэроұтқыр әскерлері арнайы мақсаттағы бөлімдер			
Жоғары офицерлер құрамы	Ақ	Көгілдір	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Ақ	Көгілдір	Алтын түстес
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Ақ	Көгілдір	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әскери полициясы			
Жоғары офицерлер құрамы	Ақ	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Ақ	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Ақ	Қызыл	Алтын түстес
Кадет корпусы, "Жас ұлан" республикалық мектебі			
Кадет корпусының тәрбиеленушілері	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
"Жас ұлан" республикалық мектебінің тәрбиеленушілері	Ақ	Қызыл	-
Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Ішкі әскерлер комитеті			
Жоғары офицерлер құрамы	Ақ	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Ақ	Теңбіл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Ақ	Теңбіл	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Теңбіл	Алтын түстес
Қазақстан Республикасының Төтенше жағдайлар министрлігі			
Жоғары офицерлер құрамы	Ақ	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Ақ	Қызыл	-

Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Ақ	Қызыл	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	Алтын түстес
Ұлттық қауіпсіздік комитеті, Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметі			
Жоғары офицерлер құрамы	Ақ	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Ақ	Ашық көк	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен солдаттар	Ақ	Ашық көк	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көк	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі			
Жоғары офицерлер құрамы	Ақ	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Ақ	Ашық жасыл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Ақ	Ашық жасыл	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық жасыл	Алтын түстес
Қазақстан Республикасының Республикалық ұланы			
Жоғары офицерлер құрамы	Ақ	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Ақ	Ашық көгілдір	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Ақ	Ашық көгілдір	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көгілдір	Алтын түстес
3. Күнделікті пагондар: кительде (тужуркада) және пальтода жапсырыла тігілетін, жейдеде алмалы-салмалы			
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы			
Жоғарғы Бас қолбасшы	Қара қоңыр қорғаныш	Алтын түстес	-
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әуе қорғанысы күштері			
Жоғары офицерлер құрамы	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	-

Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Құрлық әскерлері, Ракета әскерлері мен артиллериясы, Әскери прокуратура органдары, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің әскери-тергеу органдары			
Жоғары офицерлер құрамы	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әскери-теңіз күштері, жағалық қорғанысы бөлімдері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің теңіз бөлімдері			
Жоғары офицерлер құрамы	Қара	Сары	-
	ақ түсті күнделікті тужуркада		
	Ақ	Қара	
	ақ сары түсті жейдеде		
	Ақ сары	Қара	
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Қара	Сары	-
	ақ түсті күнделікті тужуркада		
	Ақ	Қара	
	ақ сары түсті жейдеде		
	Ақ сары	Қара	
Келісімшарт бойынша старшиналар мен матростар	Қара	Сары	Алтын түстес
	ақ түсті күнделікті тужуркада		
	Ақ	Қара	Алтын түстес
	ақ сары түсті жейдеде		
	Ақ сары	Қара	Алтын түстес
Шақыру бойынша старшиналар мен матростар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	ақ түсті сыртынан киетін нысанды жейдеде		
	Ақ	Қара	Алтын түстес
	көк үсті фланельден тігілген нысанды жейдеде		
	Қара	Ақ	Алтын түстес
	көк түсті жұмыс жейдесінде (жейде мен шалбар)		

	Көк	Қара	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Аэроұтқыр әскерлері, арнайы мақсаттағы бөлімдер			
Жоғары офицерлер құрамы	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Көгілдір	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әскери полициясы			
Жоғары офицерлер құрамы	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Қара	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара	Қызыл	Алтын түстес
Кадет корпусы, "Жас ұлан" республикалық мектебі			
Кадет корпусының тәрбиеленушілері	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
"Жас ұлан" республикалық мектебінің тәрбиеленушілері	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Ішкі әскерлер комитеті			
Жоғары офицерлер құрамы	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Қара қоңыр қорғаныш	Теңбіл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара қоңыр қорғаныш	Теңбіл	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Теңбіл	Алтын түстес
Қазақстан Республикасының Төтенше жағдайлар министрлігі			
Жоғары офицерлер құрамы	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	Алтын түстес

Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	Алтын түстес
Ұлттық қауіпсіздік комитеті, Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметі			
Жоғары офицерлер құрамы	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көк	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көк	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көк	Алтын түстес
Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі			
Жоғары офицерлер құрамы	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық жасыл	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық жасыл	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар, орта және жоғары әскери оқу орындарының курсанттары	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық жасыл	Алтын түстес
Қазақстан Республикасының Республикалық ұланы			
Жоғары офицерлер құрамы	Қара қоңыр қорғаныш	Қызыл	-
Келісімшарт бойынша және шақыру бойынша офицерлер	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көгілдір	-
Келісімшарт бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көгілдір	Алтын түстес
Шақыру бойынша сержанттар мен сарбаздар	Қара қоңыр қорғаныш	Ашық көгілдір	Алтын түстес

Қазақстан Республикасы Президентінің
2006 жылғы 8 шілдедегі
N 146 Жарлығымен бекітілген
Қазақстан Республикасының Қарулы
Күштері, басқа да әскерлері мен
әскери құралымдары әскери
қызметшілерінің әскери киім нысаны
және айырым белгілері үлгілерінің
сипаттамасы мен суреттеріне

3-ҚОСЫМША

Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің әскери киім нысаны және айырым белгілері үлгілерінің суреттерін қағаз мәтіннен қараңыз

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК